
کۆمەڵە چیرۆک
دواهەمین
داواکاری شەیتان
محمد هەریری
پێشەکی : یاسین ئافتاو
2017

دواهەمین داواکاری

شـــەیـتـان

کورتە چیرۆک

محەمەد هەریری

پێشەکی: یاسین ئافتاو

چاپی ئیلکترۆنی یەکەم ٢٠١٧

لەندەن

دەستخۆشییەک لە بری پێشەکی...

محەمەد هەریری، بە هەوایەکی تایبەت چیرۆک دەنووسێت، کە پڕە لە هەستیاریی و ئامانج و پەیامی تایبەت، زۆرینەی چیرۆکەکان یەک ڕووداوی سەرەکییان هەیە، کە لەسەر هێڵێکی ڕاست بەرەو پێشەوە دەڕۆن و دواتر یان بە کراوەیی جێدەهێڵدرێن یان کۆنکلوژنێکی کۆنکرێتییان هەیە، کە ئەمەش تایبەتمەندیی چیرۆکە، بە کورت و درێژیانەوە.

کارەکتەری چیرۆکەکان کەم و لە هەندێک باریشدا لە دووان تێناپەڕن، شوێنی چیرۆکەکان کوردستان یان ئەورووپان، دیدێکی ڕەخنەیی زاڵە بەسەر ئەو پاڵەوانانەدا کە هەریری خۆی بە ئەنقەست زەقیان دەکاتەوە و لەوە دەچێت کارەکتەری خوازراوی ئەو بن، بۆ نموونە لە چیرۆکەکانی: (بەزمی کوڕەکانی خەلیفە فەعۆ، گلییەکانی عابیدێک...، کوێرایی)یدا ئەم دیدە ڕەخنەییە لە سەر زاری پاڵەوانی چیرۆکەکان بە ئاشکرا دیارە.

بە نزیکەیی هەموو چیرۆکەکان لە لایەن حەکایەتخوان (ڕاوی)ـی هەمووشتزانەوە دەگێڕدرێنەوە، شوێنی ڕاوییەکە دیار نییە، واتە گۆشەنیگای شوێنی ڕاوییەکە بزرە و دەکرێت هەر کەسێک بێت، کە بێگومان ئەوەی هەریری بناسێت و دیدی ئەو بۆ ژیانی کولتووریی و ئایینی و کۆمەڵایەتی شارەزا بێت؛ دەزانێت کە ئەو ڕاوییە جگە لە دەنگی ئەو وەکوو چیرۆکنووسەکە کەسی دیکە نییە.

لە ڕووی هونەرییەوە، چیرۆکەکان سادەن، لە ڕووی: گێڕانەوە، پلەت، زەمەن و شوێنەوە، چونکە یەک کەس دەگێڕێتەوە و دواتر کارەکتەرەکان دەخاتە گفتوگۆ، گرێکانی سادەن و ئاڵۆزکاندنیان تێدا نییە، یەک زەمەن بە یەک هێڵ دەڕواتە پێشەوە و یەک شوێنیش هەیە کە ڕووداوەکەی تێدا ڕوو دەدات.

بابەتی چیرۆکەکانی هەریری، هەمەڕەنگ و هەنووکەیین، کارەکتەرەکانیان گیرۆدەی گۆڕینی شوێن و کولتوور و زەمەنن، ئایین و ڕەخنەی مێنتاڵیتی زاڵی ئاییندارەکانی ئەم سەردەمەمان فەزایەکی گەورەی لە چیرۆکەکانیدا داگیر کردووە، وردیی و زرنگییەکی زۆر لە هەڵبژاردنی بابەتەکاندا بەدی دەکرێت، لە هەموو ئەمانەش گرنگتر شێوازی موعالەجەکردنی ئەدەبییانەی ئەو بابەتانەیە، کە کاکە محەممەد هەریری زۆر وریایانە و لێهاتووانە توانیویەتی مامەڵەیان لەگەڵدا بکات، لە ڕووی زەمەنییەوە، چیرۆکەکان لە کیمیاییبارانکردنی هەڵەبجە لە 1988/3/16 ەوە دەست پێدەکەن، هەندێکیان زۆر هەنووکەیین و بە دەردی دەڵێن (هەڵمیان لێ هەڵدەستێت)، هەندێک لە چیرۆکەکان ئاییندەیین، تەنانەت چیرۆکێکیان لە ڕۆژی قیامەتدا ڕوودەدات.

زمانی نووسین و ئاخاوتنی چیرۆکەکان تا بڵێی شیرین و سازگارن، بە تایبەتی کە بە شێوزای ئاخاوتنی هەولێرییانە نووسراون، ئێمە پێشتر ئەم ئەزموونەمان لە چیرۆک و ڕۆمانەکانی م. شێرزاد حەسەن-ەوە بینیوە و چەند نووسەر و

چیرۆکنووسێکی دیکەش دووبارەیان کردووەتەوە، حەریری-یش بە ئاوایەکی زۆر شیرین و تایبەت بەو شێوازە چیرۆکەکانی نووسیون؟

هەموو چیرۆکەکان دیالۆگئامێزن و زۆر بە کەمیی مۆنۆلۆگ و چوونەوە ناو خودیان تێدایە، واتە چیرۆکەکە یان دیالۆگە، یان گێڕانەوەیە لە لایەن ڕاوییەوە کە ئاگاداریی هەموو وردەکارییەکانی چیرۆک و کەسێتییەکانیەتی، ئەمەش یەکێکە لەو خاڵانەی وای کردووە چیرۆکەکان کەمڕەنگتر بن، چونکە هەتا کارەکتەر فرەتر و دیالۆگ و مۆنۆلۆگ و ڕووداوەکان زۆرتر و ستایلەکانی گێڕانەوە و ڕاوییەکان فرەتر بن، هێندە چیرۆکەکانیش بەچێژتر دەبن.

لە ناو کۆی چیرۆکەکاندا، من دووانیان زۆر پەسەند دەکەم، (بابە ناوێرم بچم میز بکەم و گەشتێک بۆ لای سپانج بۆب)، ئەم دوو چیرۆکە، دوو چیرۆکی تایبەت و هەژێنەرن، کەس ناتوانێت بڵێت ڕوویان نەداوە، ئەو دوو چیرۆکە، دوو ئازاری نەبڕاوەی مێژووی کۆمەڵگەی ئێمەن: کوشتن و سەفەر، پاڵەوانی یەکەمیان کچۆڵەیەکە و هی دووەمیان منداڵێکە، هەردووکیان بوونەتە قوربانیی و لەپاڵیشیاندا خێزانەکەیان بوونەتە قوربانی، بە تایبەتی کۆتایی هەردوو چیرۆکەکەش منی زۆر کەمەندکێش کرد، کە بە کراوەیی جێهێڵدراون، ئەوە زرنگیی و وریایی نووسەر لە نووسینی چیرۆکەکانیدا پێشان دەدات.

نازانم تا چەند خوێنەری ئەدەبییاتە، بەڵام لاوازییەکی کەم بە چیرۆکەکانەوە دیارە لە ڕووی تەکنیک و هونەرەکانی دیکەی چیرۆکنووسییەوە، بەڵام هەریری، بە لێهاتوویی و هەستیاریی مرۆییانەی بەرانبەر کارەکتەرە ستەملێکراو و پەراوێزخراوەکان و شەڕ لە دژی دەمارگیریی و گەمژەیی توانیویەتی ئەو لاوازییە بشارێتەوە، واتە بەهێزی بابەتەکان و چیرۆکەکە و گێڕانەوەیان توانیویەتی ئەو لاوازییە داپۆشێت، دڵنیام ئەگەر هەریری چەند ساڵێک بە خەستی ئەدەبیات و ستایلە جیاوازەکانی چیرۆکنووسین و هونەری گێڕانەوە بخوێنێتەوە، چیرۆکنووسێکی بەهرەمەند و نازداری لێ دەردەچێت.

هیوای قوڵبوونەوەی زۆرتر و سەرقاڵبوونێکی فرەتر بەم بوارەوە لە برای ئازیزم دەخوازم، دەشخوازم ئەم پێشەکییەی من تەنیا وەکو دەستخۆشییەک وەربگرن بۆ ئەو هەموو جوانیی و غەم و وردەکارییانەی لەم چەند چیرۆکەدا هەن، بە هیوای گەشتێکی بەچێژ و هەژێنەر لەگەڵ ئەم چیرۆکە قەشەنگانەدا.

یاسین ئافتاو

2017/7/6

سلێمانی

پێشەکی نووسەر

چیرۆکی من لەگەڵ نووسینی کورتە چیرۆکدا زۆر کۆنە، لە بیرمە لە ساڵانی هەشتاکانەوە چیرۆکم بۆ خۆم و هاوڕێکانم دەنووسی، بەبێ ئەوەی هەوڵی بڵاوکردنەوەیان بدەم، چونکە دەمزانی ناوەڕۆکی چیرۆکەکان زۆر لەوە مەترسیدارترن تا بڵاوبکرێنەوە.

ئەو ڕۆژگارە ئێمەی نووسەرانی لاو لەو زانکۆیانە تا بڵێی بەدبەخت بووین، هیچ هۆکارێك نەبوو ڕای خۆمان تیایدا بە راشکاوی دەرببڕین، نە ڕۆژنامەیەکی ئازاد، نە ئینتەرنێت و نە فەیسبوك ونە هیچ! ترس و تۆقاندن هەموو جومگەکانی ژیانی تەنیبوو.

لە بیرمە ئەو چیرۆکانە زیاتر دەستاودەستیان دەکردن لەبازنەی ئەو برادەرە کوڕ وکچانەی کە متمانەم پێیان هەبوو، جارووبار ئەوانیش بێ مۆڵەت وەرگرتن دەیانگەیاندە دەستی چەندین کەسیتری جێی متمانەی خۆیان.

زۆربەی نووسین و وەرگێڕانەکانمان بەو شێوەیە بڵاودەکردەوە، هەتا بەو دووابیە هاوڕێیەکی زانکۆی سەڵاحەدینم ناسی، کە لە قۆناغەکانی دوای منیش بوو، پێی گووتم کاک محەمەد من بێ ئەوەی بتناسم هەموو چیرۆك و نووسینەکانی سەردەمی زانکۆتم بەدەست دەگەیشت و بە تامەزرۆییەوە دەشمخوێندنەوە!

چیرۆکەکانی ئەو سەردەمەم زۆر گرنگ بوون چونکە لەناو جەوێکی ترسناك و تۆقێنەری بەعس لەدایك ببوون، زۆربەیان لەسەر بابەتی ئازادی و جەوروستەمی بەعس لە کورد، و شەڕەکانی براکوژی شاخ و جاشەکانی کورد، وکارەساتی ئەنفال و هەڵەبجە، و سووککردنی مرۆڤی کورد بوون! بەداخەوە لەگەڵ دەرچوونم بۆ دەرەوەی وڵات زۆربەی چیرۆکەکانم بێ سۆراغ کەوتن، هەندێ لە ناونیشانی ئەو چیرۆکانەی کە لەیادمن:

نانی هەورامی، خەوێکی قەدەغە، حەزی سەربانی، کۆمەڵەی مافی کتێب، ئەڤینی تیان ئان مین، پیشەسازی شەهید وچەندین چیرۆکیتر کە ناوەکانیانم لەبیر نین...

خەوێکی قەدەغەم بە عەرەبیش نووسیبوو دەمدایە دەستی هەندێ برادەری عەرەبی شیعە کە متمانەم پێ هەبوون، ئەو چیرۆکە لەلای منەوە بیرۆکەکەی نووسرا بە کوردی و عەرەبی لە ماوەی ساڵێکدا بەهەموو عێراقدا بڵاوبوەوە وەك واقیعێك ڕووی دابێت!

باسی خەونی کارمەندێك دەکات بە ڕووخانی سەدام، کە بۆ هاوڕێیەکی دەگێڕێتەوە، ئەویش ڕیپۆرتی دەکات لای دەزگای ئەمنی عێراق، کابرا دەگرن تاوانباری دەکەن بەوەی کە دژی سەرۆکی فەرماندە و حزبی قائیدە!

لەوانەیە زۆرتان گوێتان لێ بووبێتەوە، بەخوا من بێ ئەوەی لەکەسم گوێ لێ بێت، ئەو بیرۆکەیەم بۆ هات و نووسیم،

دوایی له‌ عێراق بڵاوبوه‌وه‌ که‌ به‌ڕاستی ڕوویداوه‌، به‌س من هه‌ر گومانم هه‌بوو که‌ سه‌رچاوه‌ی هه‌واڵه‌که‌ چیرۆکه‌که‌ی منه‌، دوور نییه‌ له‌ ڕێگای قوتابیه‌ عه‌ره‌به‌کانی شیعه‌ بڵاوبووبێته‌وه‌!

له‌ بیرمه‌ چیرۆکی پیشه‌سازی شه‌هید له‌ سه‌ره‌تای ڕاپه‌ڕینی ١٩٩١ نووسیبوو به‌ عه‌ره‌بی له‌ سه‌ردانێکم بۆ دهۆك، چیرۆکه‌که‌ باسی ئه‌و حزبه‌ کوردیانه‌ی خۆمانی ده‌کرد که‌ چۆن خۆیان به‌ ژماره‌ی شه‌هیده‌کانیان هه‌ڵده‌کێشن، بۆیه‌ سه‌رکرده‌ی حزبۆکه‌یه‌ک له‌ پێناو دروستکردنی شه‌هید بۆ حزبه‌که‌ی کۆمه‌ڵێك پێشمه‌رگه‌ ده‌نێرێته‌ کرده‌یه‌کی سه‌ربازی، له‌ دواوه‌ش بۆ دۆژمنیان ئاشکرا ده‌کات، تا هیچیان به‌ ساغی نه‌یه‌نه‌وه‌ و ئه‌ویش بتوانێت له‌ کاتی وتارداندا ستایشی خۆیی و حزبه‌که‌ی بکات به‌ ژماردنی شه‌هیده‌کانی!

له‌گه‌ڕانه‌وه‌م له‌ دهۆك به‌ ڕێگای موسڵ گه‌رامه‌وه‌ له‌به‌ر هه‌رزانی و ڕێگا ئاسانی له‌ خاڵی کۆنتڕۆڵی دهۆك- موسڵ دایانبه‌زاندین منیان پشکنی ئه‌و چیرۆکه‌یان دۆزیه‌وه‌ [صناعة شهداء]! باش بوو به‌ عه‌ره‌بی نووسیبوم ده‌نا تا ڕزگارم ده‌بوو ده‌رده‌سه‌ریه‌کی زۆر ده‌دیت. کابرای ئه‌منه‌که‌ چیرۆکه‌که‌ی خوێنده‌وه‌ و ده‌یگووت تۆ موخه‌ریبی ئه‌وه‌تا پیلانت داناوه‌ هێرش بکه‌نه‌ سه‌ر سه‌ربازگه‌ی حوکمه‌ت، چونکه‌ له‌ چیرۆکه‌که‌ وا هاتبوو!

منیش گووتم ئه‌وه‌ چیرۆکه‌ ڕه‌خنه‌یه‌ له‌ حزبه‌ کوردیه‌کان، به‌ ته‌مام ئه‌و چیرۆکه‌ بنێرمه‌ گۆڤارێکی عێراقی بۆ

بڵاوكردنەوەی! باش بوو یەكێكی تر هات كەمێك مرۆڤێكی تێگەیشتوو و خوێندەوار بوو، كە چیرۆكەكەی خوێندەوە گووتی ڕاستە ئەوە ڕەخنەیە لە ئەحزابی بەكرێگیراوی عەمیلەی كوردی، بەڵام حوكمەتیشت بە دوژمن داناوە! گووتم من لە ڕوانگەی ئەوانەوە نووسیومە دەنا چۆن دەوێرم لە گیرفانم بێت وبێرە تێپەڕم، یان بینێرم بۆ بڵاوكراوەیەكی عێراقی؟!

پاش پێنج سەعات ڕاگرتن گووتی ئەوەش ڕاستە من تێت دەگەم ئەو جارە بڕۆ، جارێكیتر ئاگادار بە، من لێرە نەبام ئەو نەخوێندەوارانە كەوڵیان دەكردی!

ئەو كۆمەڵە چیرۆكە هەندێكیان ڕەگیان دەگەڕێتەوە بۆ ئەو سەردەمە وەك بیرۆكە لە خەیاڵم بوون، بەو دواییانە نووسیمن وەك چیرۆكی سەگەكەی یوئێن، كراس سوری گوڵ گوڵی هەر لە پاش كارەساتی هەڵەبجە لە خەیاڵمدا نووسیم!

من هێشتا خۆم وەك چیرۆک نووس ناناسێنم، بەڵام لە ناخمدا هەستدەكەم لە چیرۆك نووسیەوە نزیكترم تا توێژەر، ئیتر ئەوە چەند هەوڵە جیرۆكێكە، هەرچەندە لای برای بەڕێزم كاك یاسین ئافتاو چیرۆكن پڕ بەواتای وشە، سەرەڕای هەندێ سەرنجیشی، هیوادارم لە كەموكوڕیەكانی بمبەخشن.

محەمەد هەریری / لەندەن

٢٠١٧/٧/٧

کراس سوری کوڵ کوڵی!

زۆریان لێکردی تا لەگەڵیان بچیتەوە بۆ هەڵەبجە، بەڵام خۆزگە نەچووبایت.. خۆزگە لەو ڕۆژە تووشی بەڵایەك یا نەخۆشیەك دەبوویت بەڵکو قەت دوچاری ئەو ڕۆژگارە نەدەبوویت.

دەمێك بوو هاوڕێیانی کۆلێژەکەت لە هەڵەبجەییەکان پەیوەندیەکی زۆر خۆش و نزیکیان لەگەڵتدا هەبوو، کەم ڕۆژ هەبوو لە پاش تەواوبوونی زانکۆ نەچیتە لایان لەو کۆنە فلاتەی لای تەعجیلی هەولێر. ئەوانیش هێندە بەڕێز و خۆشەویستی و نەرمیەوە مامەڵەیان دەکردیت دەڵێی تۆ میوانی ئەوان بوویت لە شارەکەی خۆت! تۆش دەم نادەم بە زۆر پەلکێشت دەکردن بۆ ماڵەوە، بەڵام ئەوان بەوە مورتاح تر بوون تۆ بە تاقی تەنها بچیتە لایان، نەك ئەوان بە دە کەسەوە بێنە ماڵەکەی تۆ!

لەوە دەچێت هەستیان بە هەژاری و کەمدەرامەتی ماڵی ئێوە کردبێت، بۆیە وا بە زۆر دەهاتن، ئەگینا بیرمە باوکم و دایکم و خوشک و براکانم لەوپەڕی ڕیز و ڕووخۆشیەوە پێشوازیان لێ دەکردن، هەتا باوکی ڕەحمەتیم بەو ڕوحیەتە پاک و سادەی خۆیەوە تا دەڕۆیشتن هەر نوکتەی خۆشی بۆ دەکردن! ئەو هەستەم پی ناخۆش بوو لەبەر دەستکورتی ئێمە نەیەن بۆ ماڵەوەمان. دایکم و خوشکی گەورەم ڕاستیەکەی کە دەهاتن

زۆر هەستیان بە ئیحراج و کەمتەرخەمی دەکرد، نەوەك نەتوانین وەك پێویست خزمەتیان کەین..

دواجار کە قەول بوو دەعوەتیان کەیت، ماڵەکەتان هیچی تێدا نەبوو، بۆ ئەوەی ئەو خەم و ئیحراج بوونە لەسەر دڵی ماڵەوە بە تایبەتی دایکت و خوشکت هەڵگریت، ناچار بوویت یەك فەردە لە کتێبە هەڵبژاردەکانت بفرۆشێت تا دەعوەتێکی لایقیان بۆ بکەیت!

ئەو هەڵەبجەییانە هێندە هەستیار بوون، کە هاتن بۆ دەعوەتەکە و هەستیان کرد زۆرمان لە خۆمان کردوە تا خواردنێکی باشیان بۆ ئامادە کەین، بە پێچەوانەی ڕادیتنت بە حاڵ دەستیان بۆ خواردنەکە برد سەرەڕای ئەو هەموو فشار و فەرموو و سوێند خواردنەی بۆ ئەوەی زیاتر بخۆن! ئەمن دەڵێم ئەو هەستە زۆر دەگمەنە مەگەر بەس لای هەڵەبجەییەکان دەست کەوێت...

ئەوان زۆر حەزیان بە قسەکردنی تۆ بوو، نەك لەبەر ئەوەی وەک کرمی کتێب بوویت وبەردەوام لە خوێندنەوەدا بوویت، بەڵکو کە باسەکانت بۆ دەکردن بە زاری هەولێری زۆریان پی خۆش بوو پاش چەند مانگێك لە هاموشۆیان هەوڵیان دەدا وەک تۆ بە هەولیری بدوێن، بەڵام ئەوجارە تۆ پێکەنین و خۆشت دەهات لە قسەکردنی هەولیری ئەوان!

ڕۆژگارێکی سەخت بوو بەعس هەتا هەناسەکانی خەڵکی دەژمارد، ڕۆژێک عەرەبێکی بەغدایی بەعسی کە ناوی

شەیبان بوو هاتە لات لە کافیتێریای کۆلێژەکە بە چایەکەوە تەنها بۆ ەوەی پێت بڵێت کە ئاگادارن تۆ سەردانی فلاتێکی زۆری قوتابیانی زانکۆ دەکەیت. گووتی بۆ هێندە دەچیتە لایان، تۆش گووتت ماڵەکەمان بچوکە و شوێنی خوێندنم دەست ناکەوێت لای ئەوان دەخوێنم لەگەل هاوپۆلەکانم!

هەتا تۆ پێشی کەوتیتەوە ودەعوەتت کرد ئەگەر حەزی لێیە، بەڵام ڕەتی کردەوە!

بەر لە پشووی نیوە ساڵ سەریان خستە سەر سەرت ئیلا و بیلا دەبێت لەگەڵمان بێیت بۆ هەڵەبجە، کاروانیان لە هەموویان سوورتر بوو هەر زوو سوێندیشی خوارد کە پارەی هەردوو سەریش لەسەر منە! دەتگووت دەیانزانی ئاسان نییە پارەی کرێی هەردوو سەرت دەست کەوێت، هەر زوو ئەو خەمەیان لە کۆڵە تۆ کردەوە، هەرچەندە ئەوەش ئازاری دەدایت بارگرانیت بکەوێتە سەر ئەوان، چونکە خۆشیان کەم دەرامەت و دەستکورت دیاربوون. بەڵام ئەوەی کەمێك ویژدانت ئاسوودە دەکات ئەوەیە تۆ زۆرت کرد تا نەچیت، و بەردەوام لەو بیرۆکەیە ڕات دەکرد تا ئەو ئێوارەیە پاش خواردنی برنج و قاچی مریشک، کوپە چایەکانیان هێنا و ڕادیۆکەش لەسەر گۆرانیەکی نەرمی عەلی مەردان بوو، دەتگووت تەڵەیان بۆ دانابوویتەوە هەموو ڕێگایەکیان لێگرتی تا داواکەیان ڕەت نەکەیەوە و گووتیان ئیلا و بیلا هەر دێت لەگەڵمان کاك ڕەشیدیان گووتی لە مزگەوتی خانەقا بە خزمەت باوکت گەیشتم لە نوێژی عەسر و دەستیم ماچ کرد، و داوای ئیزنم

لێکرد لە گەڵ خۆمان بتبەینەوە ئەویش ڕازیبوو! هەرچەندە تۆ لەوە دەرچوو بویت مۆڵەت بۆ شتی وا وەرگریت، بەڵام لە کۆتاییدا کۆڵت دا بۆ داواکەیان، بەڵام لە دڵەوە زۆریشت پێ خۆشبوو هەڵەبجە و ناوچەکە ببینیت، و وەعدی ئەوەیان پیدایت بتبەن بۆ هەوارامان و هەموو شار وشارۆچکەکانی ناوچەکە.

دوا ڕۆژی دەوام چوینە نەقلیاتەکە قوتابیانی سلێمانی و هەڵەبجە و سەید سادق و کەرکوک و زۆر شوێنیتر لەو نەقلیاتە بوون. کە کۆستەرەکە دەرگای کردەوە بە یەك سات پڕی بوو لە کوڕان و کچانی زانکۆ. لە بیرتە کە کەوتیە تەك کچێکی شۆخی سلێمانی کە دوو ساڵ بوو لە چەندین وانەی هاوبەشدا بەژدار دەبوون کەچی چاک و چۆنیشتان نەبوو، پێت سەیر بوو هەر زوو بەناوی خۆت چاک وچۆنی لێکردیت، تۆش بە شەرمە لەرزەیەکەوە وەڵامت دایەوە، هەر زوو چویەوە ناو قاوغی خۆت وەك کیسەڵ، وەک گوێچکە ماسی، وەك بێچووی کەنگارۆ! زۆری نەبرد داوای لیکردیت گۆڤارەکەی الف باء ی بدەیتێ تۆش هەر زوو داتە دەستی، زۆری تری نەبرد کە گۆڤارەکەی دایەوە دەستت گووتی: دەزانی کچان لە نێوان خۆیان ناویان لێناویت بە کتێبخانەی گەڕۆك! گوتت بۆ، گووتی چونکە هەردەم دوو سێ کتێبت پێیە یان سەرت بەسەر کتێبێك داگرتووە! لە شەرمان هەموو جەستەت دەلەرزی، ئەو شەوبۆیەی کە هەموو کوڕانی کۆلێژەکە بە هیوای بزەیەکی ئەو بوون، بەو جورئەتەوە قسەت لەگەڵ دەکات! چەند هەژارن گەنجی وڵات هەتا نازانن چۆن

هەڵس وکەوت بکەن لەگەڵ ڕەگەزی تردا! درۆ مەکە تۆش ئەو کچە سەرنجی ڕاکێشایت، خەونیکی پەنهانی تۆش بووە، بەڵام حەزت لە هیچ شتێك نییە کە قەرەباڵغی لەسەر بێت! ئەو کچە چاوێکی زۆری لەسەر بوو لە کورد و عەرەبیش! ڕۆژانە دەیان کەس داوای پەیوەندیان لێدەکرد، بەڵام لەبەرئەوەی تۆ هەتا چاك وچۆنیشت نەبوو لەگەڵی جیابویی لەوانەی دوای دەکەوتن و بەزۆر یەخەیان دەگرت و ڕێیان پێ دەبڕی، ئەو ڕیزێکی تایبەتی هەبوو بۆت! هاوڕییانی هەڵەبجە بە چاو و بزە ئاماژەیان بۆ دەکردم کە خۆشبەختی! هەستم دەکرد سەربازە چەتێنراوەکانی بازگەکان لەبەر خاتری ئەو کچە ڕێگایان پیدەگرتین و دەیانهێنایتە خوارەوە تا تێر بن لە تەماشاکردنی!

باسی زۆر شتتان کرد، ئەوەی تێگەیشتی لەو کچە ئەوەیە کە ئەو لە ژێر فشارێکی گەورەیە لەلایەن دەسەڵاتدارانی بەعس تا ڕادەی هەڕەشەکردن لە گیانی! تۆش خۆت لە ژێر چاودێری دەسەڵاتیت، بەردەوام جاڕست دەکەن نەتدەزانی چی وەڵامی ئەو کچە بدەیتەوە!

بەعس کەشێکی بێ متمانەیی وای دروست کردبوو، ترسی ئەوەت هەبوو هەرچیەك بڵێیت بگاتەوە ئەوان، بەڵام هەر غیرەتت قبوڵی نەکرد پێیت گووت: تۆ خوشکی ئێمەی ئەگەر کار بەوە گەیشت وازت لی نەهێنن، بەڕای من کۆلێژ بەجێ بهێڵیت بە کەرامەتتەوە باشترە لەوەی سەردانوێنی بۆ هەڕەشەی ئەوان! پێیم گووت ناوەکانیشمان بدەرێ من

دەیگەیەنم بە لایەنێك بۆ سزادانیان. ئاخیر قسەی ئەو ئەوەبوو کە ئەویش پێی خۆشە بە دڵی خۆی پەیوەندیەکی پاکی هەبێت لەگەڵ کوڕە کوردێك، بەڵام دەترسێت سەبارەت بەو شتێکی لێبکەن! هەتا خۆشەویستیش باجی هەبوو لە زەمەنی بەعسدا!

گەیشتینە سلیمانی، و لە نەقلیاتی ئەوێش بۆ هەڵەبجە سواری کۆستەرێکی تر بووین، هەر لەناو کۆستەرەکە هاوڕێیانم کەوتنە جاک وچۆنیەکی گەرم لەگەڵ پیاوێکی نزیك پەنجاساڵی ومنیان پێ ناساند، و بەمنیشیان گووت، کە مامۆستا حەمە غەریب ڕۆشنبیرێکی شارەکەمانە، کاکە یەخەی گرتین ئیلا و بیلا لەگەڵی دەچینەوەماڵەوە، ئەوە بوو من و سێ هاوڕێی هەڵەبجەیی بە مەرجی ئەوەی تەنها بۆ چا خواردنەوە لەگەڵی دەچین، چووین، لە ناکاو پەریەکی کراس سوری گوڵ گوڵی بەخێرهاتنی کردین و نیگامان یەکانگیر بوو، نازانم ئەو هێزە تەلیسماویە چ بوو ناخمی هەژاند! سینیە چایەکی هێناو و باوکی لێی وەرگرت..من پەشیمان نەبوومەوە کە چووینە ماڵی حەمە غەریب، و یەکسەر زیاتر بۆی کرامەوە کەوتینە ناو باس وخوازی سیاسەت و فیکر و دین! خۆشبەختانە بیرورامان زۆر لە یەك نزیک بوو، زۆر سەرسامی بە باسەکانی مندا دەردەبڕی، بۆیە لە دڵی خۆم گوتم دەبێت تا لێرەم کارێك بکەم هەواڵیک بۆ کچە کراس سورە گوڵ گوڵیەکە بنێرم، چاوەڕوانیم بکات تا کۆلێژ تەواو دەکەم!

کاک کەمال وەعدی پێدام لە ڕێگای خێزانی خۆی هەواڵی منی پێ دەگەیەنێت! هەواڵم بۆ هاتەوە کە ڕازی بووە! بەڵام ڕازیش

بێت جم لە دەست دێت؟! گەنجێکی قوتابی بێ پارە و بێ کار و لە خێزانیکی نەدار، هەتا تەخەروجیشت کردبیت چۆن دەچیتە خوازبێنی؟! دوایی گوتت خوا کەریمە جارێ با زانکۆ تەواو کەین!

ڕۆژێك چوویتە فلاتەکەی هەڵەبجەیەکان، دیتت خەم و نیگەرانی دایگرتبوون، گوتیان هەڵەبجە کیمیا باران کراوە، هەموویان دەگریان تۆش لەگەڵ ئەوان دەگریایت، ئێوارە جوویتە ماڵی خزمێکت باسی ئەو هێرشەی هەڵەبجەی کرد، سەیرت پیهات چۆنی زانیوە، گووتی من ڤیدیۆکەشیم دیتوە، گووتت باشە جۆن وێنە و ڤیدیۆیەکت دیتوە، گووتی پێت دەڵێم بەڵام مەیدرکێنە، من ئاریەلی تەلەفزیۆنێك بەهێز کردوە ئێرانیش دەکێشێت بابچیین سەیری کەین!

چوینە ژورەکە سەیرت پێهات خۆ راستە ئەوە تەلەفزیۆنی ئێرانە، بوە هەواڵەکان و پۆل پۆل وێنەی شەهیدبووانی هەڵەبجەی نیشان دەدا، لەناو پۆلێکدا حەمە غەریبی نووسەرم ناسیەوە، چەند هەنگاوێک لە دوور ئەوەوە کچێکی کراس سوری گوڵ گوڵی کەوتبوو.

محەمەد هەریری

لەندەن

٢٠١٦/٣/٢١

دواهەمین داوای شەیتان لە خوادا!

ئەمنیش خەونی قۆڕ دەبینم ها! هەندەکیان ناوێرم بشگێڕمەوە، جارێکیان کە ڕێکخراوی نهێنی بووم لە شار، ئەمن و موخابەرات لە خەونمدا دوام کەوتبوون، سەرم بە هەر کونێك دەکرد خەڵکەکە بانگی ئەمنەکانیان لێدەکردم! تا گیرام و کاتێ هێنامیان بۆ ئیعدام، منیك کە لەسەر کوردایەتی گیرابووم، خەڵکی شار ئاهەنگیان دەگێڕا لە خۆشی لە سێدارەدانی من، و زمانیان لێ دەردەهێنام و گاڵتەیان پیدەکردم! خەونی ئەوجارەم نازانم بڵێم قۆڕ بوو یان قۆڕتر لەوانی پێشوو! خەونەکەم زۆر سەیر بوو، لەوانەیە باسی کەم زۆر کەسیش باوەڕ نەکەن! باشە بۆ باوەڕ بە کەسانێك دەکەن هەمووژیانی سەروەری خۆی بە خەون دەباتە ڕێوە، ئەگەر ئەوان خەون بە پیاسە کردن لەگەڵ خوا ببینن و وەك چوارپایەکەی جەمشید بە ئاسماندا سوڕابنەوە لەگەڵ خوا، بۆ دەبێت خەونەکەی من ڕاست نەبێت؟؟!

ئەو ئامانجی سیاسی زۆر ئاشکرا دیارە بە خەونەکانی لایەنگیران ودۆستانی سەرسامتر دەکات، کاریزمای خۆی زیاتر دەکات، نابینن پاش ئەو خەونانە هەست دەکات پایەی ئێستای زۆر بجوکترە لە قەبارەی، دەیەوێت کاندید بکرێت بۆ بەرزترین پۆستی وڵات! من لەو خەونە نەك هیچم دەست ناکەوێت، دوور نیە تووشی سەر ئێشەمیش کات، بەڵام سەرم بۆ سەرئێشاندن دەخورێت لیی ڕاهاتووم!

ئەو شەو لە خەونمدا ڕۆژی قیامەت بوو ئەو هەموو ملیار مرۆڤە لە دادگای مەحشەر وەستا بوون [خوا پەنامان دا] لە دەستی ڕاستی خوا کۆمەڵێک خەڵکی نورانی و ڕووگەش وەستابوون، دەتگۆت مانگن!

لە دەستی چەپیش دێورزمەیەکی ڕەشتاڵەی دزێوی ترسناك وەستابوو لەگەڵ هەزارانی هاوشێوەی خۆی بەڵام کورتە باڵاتر وکەمێك دزێوتر لە خۆی لە پشتیەوە وەستا بوون.

خەڵکەکەش هەمووی ڕووت و قووت وەك قەرەباڵغیەکەی حەجێ، بەڵام بە ڕووتی و قووتی، بێ ئەوەی کەس تەماشای کەس بکات، لەبەر ترسناکی هەڵوێستەکە! کابرایەکم دیت ئارەقەی هەتا سینگی هاتبوو گۆتم: ئەمە چینە لێرە دۆزەخیین؟!

-گووتی: نا جارێ دادگایی نەکراوین!

-باشە ئەدی ئەو هەموو ئەشکەنجەیە و چاوەڕوانیە و ئارەقەکردن هەتا نێوچەوانمان چیە ئەگەر دۆزەخ نەبێت؟!

-کورە کاکە تۆ دیارە لە دنیا بە نەستەلە بەخێوکراوی، چت دیتیە، ئەوەی ئەمەی تێیداین بەهەشتە لەچاو دۆزەخیە هەژارەکان کە لەناو ئاگرەوە چاوەڕوانن!

-پەکوو چا نەبوو لەگەڵ ئەو مەلعونانە نەبووین!

-هەر تەماشەیەکی دەوروبەری خۆت کە، ئەو هەموو دەمووچاوە نورانیانە کە دەبینیت، دەزانیت ئینشاڵلا بە هەشتین!

پاش چاوێك گێڕان بە دەوروبەری کۆمەڵێکی ناسیەوە و گووتی:

-وەڵا باوەڕناکەم ئەمەلە جیی ڕاست وەستا بین! ئەتوو دڵنیایت ئێرە جێگای بەهەشتیەکانە یان ئەوانەی هیوایەکی زۆر هەیە بچنە بەهەشت؟!

-بۆ خێرە وا لێت شێواوە، جارێ ئارەقە نەگەیشتۆتە ناوکت!

-کورە ئەو ناوە پڕی ئینتیحاری دووگمە بە دەستن، دیارە بە دوگمەوە ناشتوویانن تا ببێتە بەڵگە لەسەر گەورەیی کارەکانیان، ئەوانەم کە کاتی خۆی لە دنیای بێ وەفا لە یوتیوبی هەموویانم دییوە! ئەوە ابو حذیفةی عەنزی سعودیە، ئەوە خلیل سوریە، ئەوە فاروق جەزائیریە، ئەوە حەمزە شیشانی، و سوهەیب سۆماڵی و ابو قتادەی کوردستانی، لە پێشەوەی ئەوان بن لادن و زەرقاوی و زەوابری و بەغدادی وجۆلانی، و لە هەمووی سەیرتر ئەوەش ئەو کابرایەیە شیکۆ حەڕام، کە خەڵکی هەمووی لای ئەو [ئەرنانێ] یە!

-مەبەستت ابوبکر شیکاوە، بەڵام ئەرنانێ چییە؟!

-ناکا نەزانی؟! خۆ کەس نەمایە لە یوتیوبی ئەو ڤیدیۆیەی نەدیتبێت! یانی کافر!

-کورە یوتیوبی چی، من هەر خەریکی عیبادەت بووم، چما وەختی ئەو شتانەم هەبوو!

-ئەدی لۆ ئارەقەی ڕەش وشینت هەتا نیوچەوانی هاتیە لە ترسان تۆقیوی، دیارە متمانەت بەخۆت نییە؟! بزانە چت كردیە!

-خوا بەخۆی دەزانی ئەوە دادگایی شەیتانیە با گوێ بدەینێ بزانین خوا چۆن ڕیسوای دەكات!

-كامە شەیتانە؟!

-ئەدی ئەو شینە مەلعونەی نابینی لە دەستە چەپی عەرشی ﷻ؟

-بابا لەگەڵ بەچكەكانی!

-ئەوانە شوێنكەوتەی ئەون لە ئینس وجن!

دەنگێكی بەرز و ڕوون وخۆش دەهات كە گفتوگۆی لەگەڵ شەیتان دەكرد وگووتی:

-ئەوە كردەوەكانتمان هەمووی بۆ نیشاندای بە بەڵگە و وێنە، دەزانیت چ كارەساتێكت كردوە بەو داماوانە، بە ملیۆنەهات لە خشتەبردوە، تاوان و شیركت پییانكردوە! ئێستا كاتی ئەوە هاتووە هەقی خۆت وەرگریت وبۆ هەتا هەتایی لەو دۆزەخەی كە دەیبینیت بسوتێنرییت!

-بەس خودایە خەتای من نەبوو بە تەنیا، من تەنها پستەم دەکرد لە دڵ و بناگوییان یەکسەر بەدووم دەکەوتن و بە قسەیان دەکردم، لەو عینسانەی خوێڕیترم نەدیتیە!

-دەزانم ئەوانیش نابینی وەکی توو شێوەیان بوویتە شەیتان و چاوەڕێی دۆزەخن!

-بەڵام خوایە تۆ بۆ ئەو هیزەت دا بە من و بۆ ئەو هەموو لاوازی و خوێڕیاتی و بەتاڵیەت دایە مرۆڤ؟!

-ئەوجا مەبەستت چیە؟ بۆ نایەت فێری ئیشی خۆم کەیت؟!

-استغفرالله نا بەس پرسیار بوو!

-نازانی پرسیار لە خوا ناکرێت چ کاری کردوە، ئێوە پرسیارتان لێ دەکرێت! هەر ئەو سەرکێشیەت بوو و ئەو فزوڵیەتەت بوو کاتی خۆشی لە بەندەیەکی موقەرەب و نزیک خۆمەوە، بویتە ئەو شەیتانەی کە شەو و رۆژ موسڵمانان نەفرەتیان لێدەکردیت!

-نەفرەتی تۆ بەسەرچاوم، بەس ئەو ئادەمیە خوێڕیانەی کە زیاتر نەفرەتیان لێدەکردم، لەمن خوێڕیتر و شەیتانتر بوون، بەو نەفرەتانەیان لاوازی وخوێڕیاتی خۆیانیان دەشاردەوە بۆ چەواشەکردنی خوێڕیە عەوامەکان! بەڵام لەبەر میزەری سپی و ڕەشی گەورە و کەواو سەڵتەی پان وبەرین، خەلك ڕیزی لیدەگرتن!

-هەمویان هەقی خۆیان وەردەگرن ئەگەر وایان کردبیت!

دوا پرسیار و داواکاریت چیە پێمبڵێ، بەرلەوەی بۆ هەتا هەتایی بچیتە ئەو دۆزەخەوە کە بە تایبەت بۆ تۆم داناوە!

-خودای گەورە زۆر سوپاست دەکەم ئەگەر کاری شەیتانیم بۆ درێژکەیەوە!

-بەس ئەوە دنیا تەواو بوو، شەیتانیەتی بەسەر کێ دەکەیت؟ !

-بەسەر جیهانێکیتر، ئەستێرەکیتر ماقوڵە ئەو هەموو ترلیۆنە هەسارە و ئەستێرانەت دروست کردبیت لەبەر چاوی کاڵی ئینسان!؟ یەکێك لە جەماعەتی دەستەڕاست لە نورانیەکان گووتی: لولاك لولاك لما خلقت الافلاك! [لەبەر تۆ نەبا وتۆ نەبایت، بونەوەرم نەدەخوڵقاند] شەیتان بە زەردەخەنەیەکی پڕ تەوسەوە گووتی:

-ئەو حەدیسە مەوزوعە و ئەسڵ وئەساسی نییە!

-شەیتانیش حەدیسان دەناسیتەوە؟ !

-گەورەم لەو بوارە کارێکی زۆرمان کردوە، حەدیسێکی زۆری خۆمان خستۆتە ناو سەحاح و موسنەدەکان، نابینیت ئەگەر ژمارەی حەدیسەکان دابەش بکەین، هەر حەدیسێك یەك چرکەی بۆ دابنێین، دەبوایە پێغەمبەر بەلایەنی کەم ٥٠٠ساڵێک تەمەنی بوایە و لەو تەمەنەش هیچی نەکردبایە تەنها حەدیس خوێندنەوە نەبێت!

-ئەتوو لەو قسانە گەڕێ تازە بەسەرچوو، ئەو حەدیسانە شێوەی منیشیان شێواندوە، لۆ موحەدیسەکانم لەناو نانەکی گەرم هەڵگرتووە! من زانیومە دکتاتۆرەکان و سەرۆکە ناشەرعیەکان دەیانەوێت بۆیان درێژبکریتەوە، نەمزانیوە شەیتانیش داوای درێژکردنەوە بکات!

-بۆ خودایە وەرە کردەوەکانی ئەوان و ئەمن بەراورد بکە بزانە لەمنیان تێپەڕ نەداوە! هەموو گۆشت خۆرن بەس هەر ناوی شەیتانی داماو بەدە! خەڵکیان بە کۆمەڵ کوشتووە، سامان و سەروەتی گەلانیان تاڵان کردوە، هەزاران خەلکیان بی دادگایی و بێ تاوان زیندوو و وون کردووە، خەڵکیان برسی کردوە لەسەر حیسابی تێرکردنی خۆیان و منداڵ یان، هێشتا داوای درێژکردنەوە دەکەن! ئەمن ئەو عیسانە خوێریانەم بەس ختوکە داون و چرپاندومەتە گوێیان، هیچ هێزێکی جەستەیی و فیزیکیم لە دژیاندا بەکار نەهێناوە!

-قوڕیان بەسەری بزانە کوو بە فریشتەکانی دۆزەخم لە شیشیان دەدەین!

-بەس ئەوان چەندین جار لۆخۆیان درێژ کردیتەوە، دکتاتۆرەکانی ئومەتی محەمەدی ﷺ، تا مردن خەریکی لۆخۆدرێژکردنەوە بوون، چ دەبێ ئەمنیش تەنها جارێکم لۆ درێژکەنەوە؟!

-باشە پێمبڵێ چ تام و لەزەتێك لەو کارەت دەبینی هەتا لۆت درێژ کەمەوە؟!

-من چێژ دەبینم کاتێ مرۆڤەکان کەر دەکەم بە چرپەیەك، دەیانکەمە ڕۆبۆتێکی خۆم، هەموو کارێکی خۆمیان پێدەکەم! من سەدان مەلا و واعیز و موجاهیدم قورمیش کردوە، ئێستا بەبێ ماندوو بوون کار بۆ من دەکەن، لە خەڵکیش وایە لۆ تووی دەکەن! ئەی خودایە لۆ لەو دیکتاتۆرانە ناپرسی چ لەزەتێك دەبینن لە درێژکردنەوەی حوکمی فاشیلیان و کوشتن وگرتنی خەڵك وبەتاڵان بردنی سامانی خەڵك؟! بۆ چێژ لە فەشەلیان دەبینن؟! من وا فاشیل بام پێم شەرم دەبوو هەر باسی درێژ کردنەوەش بکەم، بەڵام وەکی دەبینی چم لەو مرۆڤانە کرد و فیلمم سووتاندن، ٩٨% م لێکردنە دۆزەخی وەک چۆن وەعدم پێدای لە قورئاندا، هەرچەندە بەخوای زگیشم پێ دەسوتێن ئەو هەمووەی لەناو دۆزەخ ببینم سەبارەت بە من، بەڵام خەتای من چییە خۆیان خوێڕین لاوازن!

-خۆ ڕاست دەکەی مەلعون ئەتوو لە ئیشی خۆت سەرکەوتوو بووی، چت بەسەر ئەو مرۆڤە هەژارانە هینا! لەو بەنیادەمانەش باشتری کەمن ناردبوونم بۆ خزمەتکردنی مرۆڤ و بەزەیی و دادپەروەری و دەست وداوێن پاکی! دەباشە خۆ ئەتوو لەوان کەمتر نی، ئەوە دەتنێرمە ئەستێرەکی تر دوو سێ ملیۆن ساڵی رووناکی لێرەوە دوورن، بەڵام مەخلوقاتی بە هێزترن، ئەوەی لەگەل بەنیادەمت پێکرا لەگەڵ وانت پێناکرێت!

-یانی خودای گەورە لۆت درێژکردمەوە؟!

-بەڵێ لۆم درێژ کردیەوە، خۆت ئامادەکە ئێستا کۆمەڵێك فریشتە دەتبەن بۆ ئەو هەسارەیە!

کۆمەڵێك دیکتاتۆرم دیتن لەوانەی لە دنیای فانیدا لۆیان درێژکردبوونەوە بە زنجیر دەیانبردن بۆ دۆزەخ، قەزافی بە قاتێکی سپی و یەخەی خوێناوی هاواری دەکرد: دار دار، بیت بیت، زەنگە زەنگە! سەدامیش لەو جەوە ترسناکە تەماشای دەکرد وشانی هەڵدەبەزین بەدەم پێدەکەنینەوە: هاع هاع هاع، دەیگووت: من دەمگووت ئەو قەزافیە شێتە، باوەڕیان بەمن نەدەکرد، ببینە ئەوە دەمانبەنە دۆزەخیش لای ئەو شەستی مانگە، هەر دروشم لیدەدات! شەیتانیش هەلەکەسەمای بوو لە خۆشی لۆ درێژکردنەوەدا، و شەیتانە بچووکەکان سەرچۆپیان بەستبوو!

گروپی دیکتاتۆران بە زنجیرکراوی بەبەردەمم تێپەڕین، لەخەو بەئاگا هاتمەوە بەدەنگی قەزافی، کە بە دەنگێکی تیژی بەرز هاواری دەکرد: دار دار، بیت بیت، زەنگە زەنگە!

محەمەد هەریری

لەندەن

٢٠١٥/١٠/٩

بەزمی کوڕەکانی خەلیفە فەعۆ!

خەلیفە فەعۆ زۆر بە تەمەن بوو، لەلای خەڵكیش پیاوێكی زۆر باش بوو، ڕیشێكی نورانی و زەردەخەنەیەكی پڕ بەرائەت هەمیشە لەسەر ڕوخساری دەدرەوشایەوە. خەلیفە فەعۆ دوازدە كوڕ و دوو كچی هەبوو، قەت باوەڕی بە منداڵ مەنع كردن نەبوو، دەیگووت گوناهە مرۆڤ ڕێگا لە ڕزقی خوا بگرێت، ئەگەر خوا ڕوحی دایە نەفسێك، ڕزق و ڕۆزیشی دەدات، من چیم ڕێگای لێ بگرم؟!

منداڵەكانی خەلیفە فەعۆ گەورە بوون، بەڵام چ گەورە بوونەك. هیچ كێشەیەك ڕووی نادا لەو كۆڵانەی دەستی یەكێك لە منداڵەكانی فەعۆی تێدا نەبێ!

ماڵە جیرانەكی خەلیفە فەعۆ ی دزرا، پۆلیس هات و لێكۆڵینەوەی دەست پێكرد، هەر زوو زانیان عەدۆی كوڕی خەلیفە فەعۆ كردیتی. خەڵك دەیگووت : بەداخەوە ئەو كوڕە نەچوویتەوە سەر بابی، ئەو بابە باشە لە كوێ، و ئەو كوڕە دز و بێ نرخە لە كوێ؟! دوای ماوەیەك دەیانگۆت كورە گەنجە بێ عەقڵ بوو غەڵەتەكی كرد، هەزار گوناح و یەك تۆبە!

هێشتا خەڵك دزی عەدۆی لەبیرنەكردبوو، بەردۆی كوڕە گەورەی خەلیفە فەعۆی لەسەر شەڕی منداڵان لە كۆڵانێ شەش چەقووی لە بابی منداڵەكی دا، بە مەرجەكی شەشی دیشی تەرح دابوێ!

خه‌ڵك ده‌یگووت : به‌داخه‌وه ئه‌و كوڕه نه‌چوویته‌وه سه‌ر بابی، ئه‌و بابه باشه له كوێ، و ئه‌و كوڕه چه‌قوو كێشه وبێ نرخه له كوێ؟!

دوای ماوه‌یه‌ك ده‌یانگۆت كوره گه‌نجه بێ عه‌قڵ بوو غه‌ڵه‌ته‌كی كرد، هه‌زار گوناح و یه‌ك تۆبه!

دوایێ له ئێواره‌یه‌كی تاریك هاواری ئافره‌تێك هه‌ڵسا و گوێی كۆڵانی كاس كرد. كه خه‌ڵك به‌ره‌و شوێنی ڕوداوه‌كه چوون، دیتیان له كه‌لاوه‌كه‌ی كۆڵانه‌كه ئافره‌ته‌كی خه‌ڵكی كۆڵان ده‌ستدرێژی بۆسه‌ر كراوه و له خرتۆخۆری وه‌ردراوه. هه‌موو جلی له‌به‌ر دڕاوه، زوو چه‌ند ئافره‌تێك به عه‌با دایان پۆشی، پۆلیس هاتن، ئافره‌ته‌كه گووتی نازانم كێ بوو به‌ڵام قیافه‌ی به كوڕانی گه‌ڕه‌ك ده‌چوو، ئینجا كاتی پڕكێشی ده‌كردم پارچه بلۆكه‌كم كه‌وته ده‌ست كێشامه سه‌ری، و سه‌ریم شكاند. پۆلیس كه‌وتنه پشكنینی گه‌نجانی كۆڵان، ئه‌وه‌ی كڵاو یان جه‌مه‌دانی پۆشیبا ده‌یان پشكنی. كه‌سیان نه‌دیته‌وه.

كابرایه‌ك گووتی باوه‌ڕناكه‌م ئه‌و تاوانه له كوڕه‌كانی خه‌لیفه فه‌عۆی دوور بێت، له‌گه‌ڵ ڕێز و حورمه‌تما بۆ خه‌لیفه فه‌عۆی . خه‌ڵكتێكڕا له كابرای توڕه بوون گووتیان منداڵی ئه‌و پیاوه باشه‌ی هه‌ڵه‌ش بكه‌ن شتیوا ناكه‌ن، كوڕی باوكێكی وا نوورانی كوو شتی وا ده‌كه‌ن؟!

پۆلیسه‌كه گووتی به‌ڵام خراپ نییه هه‌ر بۆ دڵنیاییش بێت به‌دوای دابچین. چوو له ده‌رگه‌ی خه‌لیفه فه‌عۆی دا، گووتی : قوربان ببوره ده‌زانم ناو وشۆره‌تی باشی ئێوه چه‌نده به‌ڵام یاسا

هەر یاسایە، فەرمانم پێکراوە هەموو گەنجێکی ئەو کۆلانە بپشکنم.

خەلیفە فەعۆ بە زەردەخەنەیەکەوە گووتی بەسەرچاو بانگی کوڕانی کرد و گووتی ڕێز بن!

هەموو کوڕەکانی ڕێز بوون، و پشکنینی کەسیان سەری نەشکابوو. خەڵك بە چاوێکی خراپ دەیانڕوانیە ئەو پیاوەی گومانی خستەسەر کوڕەکانی فەعۆی! ئەویش گووتی: بەڵام گەورەم هێشتا قەدۆ مایە، ئەوانە هەموو کوڕی گەورەی ئەو نین!

خەلیفە فەعۆ گووتی: قەدۆ هێشتا منداڵ و هەرزەکارە، ئێستاش خەوتووە، ماقوڵە هەرزەکارێکی وا کارێکیوا بکات تا گوومانی لێبکەیت؟!

پۆلیسەکە گووتی:قەیناکا خەلیفە گیان هەر لەبەر خاتری من لە خەو هەڵیستێنن با بێت.

قەدۆ یان بە چاوێکی خەواڵوو هێنا، هەر پازدە شازدەساڵێك دەبوو. هیچ سەری نەبەسترابوو! پۆلیسەکە لێی نزیك کەوتەوە گووتی ناوەندی سەرتم نیشان دە، ئەویش بە شڵەژانەوە چەمایەوە پۆلیسەکە دەستێکی بەسەر سەری داهێنا بە توندی، قەدۆ وەك بڵێی کارەبا لێیدا بێت توند هەڵزەنی و گووتی ئای!

دیاربوو سەری شکابوو، قەدۆ هەر لەوێ دانی بە تاوانەکەی نا، و خەڵکەکە هێشتا بە چاوێکی مۆن و خراپ دەیانڕوانیە ئەو کابرایەی بووە هۆی ئاشکراکردنی ئەو تاوانە و دیسان خەڵك

ده‌یگووت : به‌داخه‌وه‌ ئه‌و كوڕه‌ نه‌چوویته‌وه‌ سه‌ر بابی، ئه‌و بابه‌ باشه‌ له‌ كوێ، و ئه‌و كوڕه‌ به‌دڕه‌وشته‌ وبێ نرخه‌ له‌ كوێ؟! دوای ماوه‌یه‌ك ده‌یانگۆت كوره‌ گه‌نجه‌ بێ عه‌قڵ بوو غه‌ڵه‌ته‌كی كرد، هه‌زار گوناح و یه‌ك تۆبه‌!

حوكمه‌ت توانیبووی چه‌ندین سیخوڕی خۆی له‌ناو تیرۆرستانی ماعش بچێنێت، ڕۆژێكیان هه‌واڵیان بۆ هات كه‌ گروپێكی چوار كه‌سی خۆكوژ دزه‌یان كردۆته‌ ناو شار، هه‌موویان كورد نین و شاره‌زای هیچ نین، پاش چاودێریه‌كی ورد دیتیان دوو له‌ كوڕه‌كانی خه‌لیفه‌ فه‌عۆی و كه‌سێكی تریش چاوساغیان ده‌كردن. پێش ڕوودانی ته‌قینه‌وه‌كان هه‌موویان گیران و ئه‌و ئێواره‌یه‌ له‌سه‌ر ته‌له‌فزیۆن ده‌ركه‌وتن. خه‌ڵكی كۆڵان هێنده‌ی دڵیان به‌ ئازار بوو بۆ ناوزڕاندنی خه‌لیفه‌ فه‌عۆی وه‌ك پیاوه‌ نورانی و پاكه‌كه‌، هێنده‌ كه‌یف خۆشنه‌ببوون به‌ ئاشكرابوونی ئه‌و تاوانه‌ به‌ر له‌ ڕوودانی!!! به‌ڵام چونكه‌ كوڕه‌كانی خه‌لیفه‌ زوو به‌ربوون به‌ واسته‌ی به‌رپرسێكی گه‌وره‌ خه‌ڵك به‌ خۆیان دیعایه‌كی خۆبه‌خشانه‌یان لۆ ده‌كردن و ده‌یانگۆت دوو كوڕه‌كه‌ی خه‌لیفه‌ فه‌عۆی خه‌ت مایلبوونه‌ و ئه‌و تیرۆرستانه‌یان ئاشكرا كردیه‌! دوای ماوه‌یه‌ك هه‌نده‌كیشیان ده‌یانگۆت كوره‌ گه‌نج وبێ عه‌قڵ بوون، له‌به‌ر به‌دینی وایانزانیه‌ خێره‌ یارمه‌تی ئه‌و تیرۆریستانه‌ بده‌ن، غه‌ره‌ته‌كیان كردیه‌ به‌ نیه‌ته‌كی پاك! هه‌زار گوناح و یه‌ك تۆبه‌!

كه‌مه‌كیش خه‌ڵك ده‌یگووت : به‌داخه‌وه‌ ئه‌و كوڕانه‌ نه‌چووینه‌وه‌ سه‌ر بابی خۆیان، ئه‌و بابه‌ باشه‌ و پاكه‌ له‌ كوێ، و ئه‌و كوڕه‌ تیرۆرست و خائین وبێ نرخانه‌ كوێ؟!

ماوەیەك بوو دەنگۆی هاتنی چەند سۆزانیەك بۆ کۆلان بڵاوببەوەوە، گەنجە مەحرومەکانی گەڕەکی هەمووی قەڵۆش کرد بوو، خەڵکی گەڕەك شکاتیان کرد ورۆژەك پۆلیس بەسەری داداان وسێ چوار ژنی گەنجی سۆزانیان لەماڵەوە دەرهێنا، کە لێپێچینەوەیان لەگەڵ کردن دانیان بە کارەکانیان داهێنا وگووتیان ئێمە لە موسڵەوە لەگەڵ ژنەکی ئەو کۆلانە هاتین بۆ ئیش، ناوی ڕەقۆ یە ژنی خەلیفە فەعۆیە!!! ئەو موشتەریمان لۆ دەینی!

کە ڕەقۆ یان هێنا بۆ بنکەی پۆلیس بەخۆ و بە مۆبایل و تۆپە بنیشتەکی زاری، نکوڵی لێکرد و هەر زوو چەندین بەرپرس تەلەفۆنیان کرد بۆ بەرێوەبەری بنکەی پۆلیسەکە و مۆبایلیرەقۆی کە نابێت ڕەقۆ تاوانبار بکرێت!

خەڵك کەمێك کەوتبوە گومان لە ڕەقۆی، بەڵام زۆربەیان دەیانگووت موستەحیلە باوەڕ بکەین خەلیفە ژن کاری وا بکات، دەنا ژنی ئەو خەلیفە نورانی و بەدینەی نەدەبوو!

ئەو کابرایەی کە تاوانی لاقەکردنەکەی ئاشکرا کردبوو هاواری دەکرد: ئەرێ خەڵکینە لۆ وا ساویلکە وبێ مێشکن؟!

عەدۆ دزی کرد هەر گۆتتان خەلیفە فەعۆ جیایە پیاوێکی پاك و نورانیە!

بەردۆ باوکی منداڵێکی کردە بێژینگ بە چەقووی هەر گۆتتان خەلیفە فەعۆ پیاوێکی پاك و نورانیە!

قەدۆ تەعەدای ناموسی لە ئافرەتی گەڕەکێ کرد هەر گۆتتان خەلیفە فەعۆ جیایە پیاوێکی پاکو نورانیە!

ڕەعۆ و سەعۆش لەسەر یارمەتی تیرۆرستان گیران، کە بە واستە بەربوون زۆربەتان لۆتان کردنە خەبات یش، کەمەکیشتان هەر گۆتتان ئەوانە نەچووینەوە سەر ڕێی خەلیفە فەعۆ!

ڕەقۆی ژنی لە بازرگانی لەشفرۆشی گیرا، چونکە بەر بوو بە زەبری بەرپرسە داوێن پیسەکان، کە لە کاتی هەڵبژاردن ماڵی خەلیفە فەعۆی باشترین هەڵمەتیان لۆ دەکەن، و خەڵکێکی زۆری ساویلکەی فریوخواردوو بە پاکی خەلیفە فەعۆ، دەنگیان دەخەنە خزمەت باوەڕیان بە خەلیفە فەعۆی.، هێشتا باوەڕتان نەکرد!

پێم ناڵێن ئەنگۆ بە چ باوەڕ دەکەن کە منداڵەکانی خەلیفە فەعۆی و کارەکانیان ڕەنگدانەوەی خەلیفە فەعۆین؟! ئەگەر فەعۆ هێندە پاك و بێگەرد با، ماقولە هەموو منداڵ و کارەکانیان وا هیچ و پوچ بان؟!

کابرایەکی تورەی گرژ لێی ڕاست بوەوە گووتی: هەی مولحیدی چاو هەڵنەهاتوو بە پیاوی ئیماندار، کێ هەیە غەرەت و گوناحە نەکات؟! دەتەوێ ئەو هەموو مێژوو و پاکی ئەو پیاوە پاکەی بشێوێنی سەبارەت بە یەك دوو غەرەتی منداڵەکانی؟!

لەو قسانە بوون خەلیفە فەعۆ بەدیار کەوت بە سیمای هێمنی و زەردەخەنە بەریئە هەمیشەییەکەی وەك بڵێی هیچ ڕووی نەداوە، دەیزانی منداڵەکانی سەد ئەوەندەش خراپەی بکەن، ڕای

خەڵك لەسەر پاكی و بێگەردی ئەو قەتناگۆڕێ، چونكە لەگەڵ شیری ئەو ڕایەیانلە مێشكی نابوون، و دەیزانی خۆشەویستی ئەو لە دڵی خەڵك سابیتە نەك عاریز .

لەندەن

٢٠١٥/٩/٦

سەگەکەی یوئێن UN!

١

سەگەکە بە هەموو توانایەکی خۆی رایدەکرد، پاش ئەوەی ئۆتۆمبیلی خاوەنەکەی کە بەرپرسێکی گەورەی یوئێنە لە کوردستان تەقەی لێکرا لەلایەن چەند چەکدارێکی دەمامکدار و وەرگەڕا لە قەراغ ڕێگاکە.

ڕوداوەکە لە نزیك دەروازەی شار بوو هێندەی نەبرد سەگەکەی یوئێن بە سەرگەردانی گەیشتە ناو شار، لە یەکەم گەڕەکی شار دڵی زۆر خۆش بوو کە کۆمەڵێك منداڵی ١٠ دوازدەساڵی یاریان دەکرد، سەیری پێهات ئەو هەموو منداڵە چۆن لەو جادەیە بچووکە کۆبونەتەوە بۆ یاری کردن، لە کاتێکدا لە ئەمریکا لە یاریگا لۆکالیەك هێندە منداڵ لە ڕۆژی پشوەکاندا کۆنابنەوە!

دڵی خۆش بوو کە کەمێك لێیان نزیك کەوتەوە، دیتی هەموویان بە زەردەخەنەوە لێیان دەڕوانی، بۆبی، کە ناوی سەگەکەیە، لە دڵی خۆی گووتی: منداڵ هەمیشە میهرەبانتر و باشتر بوون لەگەل سەگدا، کاتێ لە شارەکەی دەردەکەوت بۆ پیاسەی ڕۆژانە لەگەڵ خاوەنەکەی مستەر جەیمس، سەدان منداڵ لە باوەشیان دەکردن و ماچیان دەکرد، تا ڕادەیەك وادەزانێت، ئەو سەگی هەموو منداڵ و کچانی شارە! کچی شۆخ وشەنگی شار نەماوە ستایشی نەکەن و دەستی بەسەردا نەهێنن! خەڵکەکە بە

گەنج وپیرەوە سوگیان خۆش دەوێت، بەلام هەر منداڵ میهرەبانترینن!

دیتی لەگەل نزیک بوونەوەی بە هێمنی هەر منداڵێکی چەمایەوە بۆ ئەرز و شتێکی هەڵگرتەوە، تێڕوانینێکی زۆر نامۆ لە چاویاندا هەبوو لە هی منداڵانی نەدەکرد! تێکڕا سەد بەردی بەهێزیان تێگرت سەر و گوێلاکیان شکاند! تووشی شۆك هات بە لورە لوور هاواری لێ هەستا و ڕایکرد بۆ دواوە، منداڵەکانیش تێکرا ڕایان کرد بە دواییدا بە بەرد تێگرتن، ژنانی گەڕەکیش بە پێکەنینەوە سەیری دیمەنەکەیان دەکرد!

سەیری پێهات نە ژنێك، نە گەنجێك، نە پیاوێك دەستی ئەو منداڵانە ناگرن، و زگیان بە سەگێکی لێقەوماو و غەریب ناسوتێت! سەیری بەوەش هات، ئەو هەموو منداڵە لەو گەڕەکەن، یەك سەگیان پێ نەبوو! بڵێی ئەو وڵاتە سەگی لێ بێت، یان سەگەکان وەك من راونراون! باشە بۆ ئەزیەتمان دەدەن، بۆ وا ڕقیان لێمە، خۆ من هیچم نەکردوە؟! ئەو هەموو دڵ ڕەقیە چۆن لە دڵی ئەو منداڵە وردیلە و جوانانە جێی دەبێتەوە؟! منداڵان لای ئێمە ساندویجی خۆیان دەبەخشنە من، یاریمان لەگەڵ دەکەن، لە باوەشمان دەگرن! ئەوانە لە خۆڕایی ئەو هەموو بەردەم لێدەدەن!

خۆی لە پەنا دیوارێك شاردەوە لەناکاو یەك سەتڵ ئاوی کرا بەسەری بەو سەرمایە، چاوی بەرز کردەوە دیتی کچێکی

جاحێڵی جوان لە قاقای پێکەنینی داوە و هاواری لای منداڵەکانی دەکرد!

بۆبی تا هێزی تێدا مابوو ڕایکرد بەرەو ئاقاری، لە دڵی خۆی دەیگووت: ئەی هاوار هەتا کچی جوان جاحێڵیش ڕقیان لە ئێمەیە، تووشی چ وڵاتێك هاتووم! بڵێی سەگێکی هاوشێوەی من کارێکی خراپی نەکردبێت لەو ناوە؟!

بەس وەك زانیومە سەگی وەك من [گێرمان شیپەرد] لەو وڵاتە نییە، یانی هیچ سەگێك نیە بە من بچێت! ئەی باشە بۆ دەبێت وا ڕقیان لێم بێت؟!

لە دوورەوە لەو ئاقارەی چەند تارمایەکی ڕەوە سەگێکی دی، کە حەپە حەپیان بە ئاستەم دەهات. دڵی کەمێك خۆش بوو کە هەر نەبێت چەند سەگێکی دۆزیەوە بەڵکو یارمەتی دەدەن، و دەیپارێزن لە دەست منداڵە چەتوونەکان! بە ڕاکردن بەرەو لای ئەوان رایکرد، کە نزیك بوەوە بۆن بۆگەنی زبڵخانەکە مێشکی کاس کرد و هێڵنجی دەهاتەوە، کە نزیك کەوتەوە دە دوازدە سەگی پیس و ڕەش هەڵگەڕاو لە قڕێژدا، بە هەمان زەردەخەنەی منداڵەکان بۆیان دەڕوانی، دەیان لاشەی گوێدرێژ ومەڕی تۆپیو لەو ناوە سکیان هەڵدرابوو و ڕیخۆڵە ا هەناویان بە دەرەوە بوو، کە زیاتر نزیك کەوتەوە سەگەکان هەموو دەم و قەپۆزیان لە خوێندا نابوو!

هەستی بە بێزهاتنەوە و ترسێکی زۆر کرد، ئەوانە چین لە ڕای خوا؟! سەگن یا خێون؟! کورە چەند دوژمنکارانە بۆم

دەڕوانن، بڵێی ئەوانیش وەك دوو پێیەكان دڵ ڕەق بن بەرامبەری؟!

هەر كە نزیك بوەوە بە كۆمەڵ بە حەپو حەپەوە هێرشیان بۆ برد ڕاكە...ڕاكە، تا لە دەستیان ڕزگاری بوو سەد گازیان لێگرت!

بە لورە لور و كروزانەوە ڕای دەكرد لە دەستیان بە هەزار حاڵ رزگاری بوو!

گەیشتە زورگەكی دیتی سەگێک هەڵكورماوە، هەر كە بۆبی دیت رایكرد بە شەلە شەڵ پێیەكی بەدوای خۆی رادەكێشا، بۆبی بۆی ڕایكرد گووتی راوەستە خوشكم بۆ ڕادەكەی خێرە؟!

- وەڵلا چوزانم لە ترسی توو؟!
- بۆ وادەزانی گاز وقەپ دەگرم؟!
- ئەی سەگت دیتیە گەزە و قەپ نەگرێت؟! مرۆڤەكانیش لەو دەڤەرە قاپ وگاز دەگرن!
- ئەرێ وەڵڵا سەگی وڵاتی من بە دەگمەن نەبێت قاپ ناگرن! قاپ بۆ بگرن لە كاتێكدا هەموو خواردنیكیان بۆ دەكردرێت لە سوپەر ماركیتەكان، و هەموو خۆشەویستی وبایەخیان پێ دەدرێت!
- سوپەر ماركت؟! ئەو شتە چییە؟!
- ئەو بازارە گەورانەیە كە هەموو خواردنی وشك و شل و تۆزی لییە، گۆشت وڕووەكی لێیە!

- ئێ ئێ لێرەش هەیە لە دوورەوە دیتیتم، هەموو ئاواتم ئەوەیە رۆژەك بەس بەناوی دا تێپەڕم، کورە بابە خواردنم ناوێ!
- من هەزاران جار چووم کە مستەر جەیمس دەیبردم بۆ ئەوێ یەکسەر دەیبردمە لای خواردنی سەگەکان!
- توو ئەو خوایەی لەناو ئەو دووکانە گەورانە جێگای خواردنی سەی هەیە؟!
- بەڵێ جێگای خواردنی سەی هەیە بە تایبەتی! سوێندی بۆ چیە، من هەر باوەڕم بە سوێند نییە؟!
- یەعنی باوەڕت بە خوای نییە هەی سەگی سەگباب؟! وەڵلا بکەویە دەستی جەماعەتی بۆرەی هەللا بە هەللات دەکەن، جارەکیتر لای کەس کوفر وشتی وا نەکەیت، کە چویەوە کاولەکەی خۆتان ئەو قسە قەڵەوانە بکە! کورە پێم ناڵێ سەگێکی خوێری ئاوەگڵی وەکو ئێمە چییە تا باوەڕی بە خوا و سوێند هەبێت یان نا؟!

وەڵڵا بابە تەواومان کرد سەش بوونە بەشەر! کورە سەی وەکی مە، کوو خواردنیان لەگەڵ خواردنی مرۆڤ دەفرۆشرێت؟ ئەمە مردین هەندی نانە وشکە بخۆین، لەبەر بێ گۆشتی هەموو بوینە رووەکی!

٢

- کورە کاکە من نەمگوتوە باوەڕم بە خوا نییە، من دەڵێم باوەڕم بە سوێند خواردن نیە، چونکە سوێندخواردنی

زۆر کاری درۆزنانە، ئێوە بۆ وا بە پەلەن بۆ کافرکردنی خەڵك، پێم نالێی جەماعەتی بۆرەی کێیە؟!

- مەمنون بە منێکی بێ دەسەلات و قاچ کاو گوێم لێبوو، ئەوانە جەماعەتێکن لەسەر ئەو زبڵخانەی ئەو هەورازەینە، ئەوەی یەك قسەی قۆڕی کوفر بکات سکی هەڵدەدڕن!
- دیتیانم ئەوان بوون هێرشیان کردە سەرم وسەد قاپیان لێگرتم. ئەتوو بە من نالێی بۆ وا پێت بەدوای خۆت ڕادەکێشیت؟
- وەڵلا کۆمەڵە گەنجێك بە گولـلە نیشانەیان لەمن دەگرت هەر لۆ فشەی، بێ ئەوەی هیچم کردبێت! بەخوای پیاو بوون!
- هەر لەو گۆڕەی لییان دای بێ هۆ؟!
- هۆی بۆ چیە، ئەوە بەشێك بوو لە سەیرانیان! بەسە سەگ بیت هەموو کەس بە چاوی دوژمنکاری سەیرت دەکات، گەورە وبچوك، و نێر و مێ، و دیندار و بێ دین!
- باشە دیندار بۆ؟ خۆ ئەوەی من بزانم دینەکان هانی بەزەیی دەدەن لەگەڵ ئاژەڵ!؟
- ئەمنیش وام گوێ لیببوو، دەڵین لە مزگەوتەکان باسی ئەوەیان کردوە کە پیاوێك ئاوی بە سەگێکی تێنوو داوە، لە ئەنجامدا خوا بۆ بەهەشتی ناردوە، بەس دەڵێن پیاو چاکەکی بەرایی لایەنگری پشیلەی بووە، چەند قسەی خەراپ هەیە لەسەر ئێمەی سەگی کردیە

تەفنیشی کردین! کورە دەڵێت ئەوەی سەگ ڕاگریت بۆ غەیری کشتوکاڵ و ڕاو خودا غەزەبی لێدەگریتن و ڕۆژانە تەنەکەیەک یان دوو تەنەکە چاکەی لێ کەمدەبێتەوە! دەڵیت پێغەمبەری خۆشەویست گوتیتی: ئەگەر سەگ ئومەتێك نەبا ئەمرم دەکرد بە کوشتنی هەموویان، بەڵکو دەڵێن هەر ئەمری کردوە بە کوشتنیان، بەلایەنی کەم فەرمانی بە کوشتنی سەگە ڕەش ڕەنگەکان کردوە، وەك کابرای لایەنگری پشیلەی دەڵێت چونکە شەیتانن! بەخوای ئەمن باوەڕ ناکەم ئەو قسەیە بێ سەروبەرانەی کردبی، من خۆم برایەکی ڕەش ڕەنگم هەبوو، دە وەڵلا لە هەموومان باشتر و بەڕەحمتر بوو، شەیتانی چی و حاڵی چی!؟ لەو وڵاتە بۆیە هیج سەگێکی ڕەش ڕەنگ نابینیت، چونکە خەڵك پێی شەیتانە بە نەسی حەدیس!

- یەعنی هەموو دیندارەکان وا لیتان دەڕوانن؟!
- ئەرێ وەڵلا چونکە ئەو وڵاتە شافیعی مەزهەبن کە تووک و لیکی سەگی پێ پیس و نەجیسە، لۆیێ کەس بە چاوی بەزەیی و خۆشەویستی لێمان ناڕوانن! لەوبەریش شیعەش وەك شافیعیەکان ئێمەیان لێ بویتە شەیتان!

دەلێن لە وڵاتانیتر بە تایبەتی مالیکیەکان ئەمەیان پێ ئاوەگڵ ونەجس نییە، باشترە خەڵکەکەی! بەران من هیچم نەدیتیە لە لێدان و سەروەدوونان زیاتر!

- کورە ئەمن مردم لە برسان شتەکت نیە بخۆم؟!

- وەڵلا پارچە نانێکی وشکم هەیە با لۆ تۆ بێت فەرموو.
- یەع ئەوە چیە کەڕووی گرتووە؟ کەسک کەسکە!
- ئەدی پیتوایە خواردنی سوپەر مارکێتی سەیانە؟! خۆزگەم بە خۆت باشیان بەناز کردی! بەس خۆزگە دەمزانی چ کەرایەتیەک تۆی هینایە ئێرە؟! وەڵلا تا مای لیرە پاروە نانێکی پاك و هێمنانە ناخۆیت. ئەو وڵاتە جاروبار گەنجانی بە چەکەوە دێن یەك یەك ڕاومان دەکەن بە دەم قاقا و پێکەنینەوە، دەڵێن خێریشیان لۆ دەنووسرێت بە کوشتنی سەگان! کوشتنی هەر سەگەکی بە قەد یەك کەلاشە مانگا خیریان لۆ دەنوسرێت!
- ئۆ مای گۆد! تۆ بە ڕاستیتە؟! ئەدی حوکمەت و پیاو ماقوڵان و عاقڵەکان هەڵوێستیان چیە؟! لە کنە مە ژنێك سەگەکانی بە برسی جێهێشتبوو، لە دادگا سزا درا بە زیندانی کردن هەرچەندە خاوەنی سەگەکانیش بوو!
- کێ بەرگری لە سەگەکان کرد، ئەگەر خاوەنەکەی خۆی تاوانبار بێت؟!
- حوکمەت و میدیا و ڕای گشتی دنیایان هەراسان کرد لەسەر ئەو دڵ ڕەقییە!
- وەڵلا خۆشە ئەو وڵاتە لیرە حوکمەت خاوەنداری لە مرۆڤەکانیش ناکات تا بە سەیان ڕادەگات! باوەڕ بکە کچی وا جوان و نازدار دەهێننە ئەو جۆلایەتیەی دەیکوژن و بەجێی دەهێڵن، دەڵێیت مانگن لە جوانی! بۆیە من زگم بە خۆمان ناسوتێت، ئەو مەلعونانە کچی

وا جوان و ناسك لەو چۆڵەوانیە دەکوژن بە تەمای کوو بن لەگەڵ سەگبابێکی وەك ئێمە؟!

دەڵێم من ناوم کسۆکی خزمەتکارتە، ئەتوو ناوت چیە؟

- بۆبی..
- بۆبی دەڵێم ئەگەر وەك من پیتان بشکێت، عیلاجتان دەکەن؟!
- هەر عیلاج، دەمان بەن بۆ پێت کلینیک و پارەیەکی زۆریشمان لێ سەرف دەکەن! شەش مانگ جارێك دەرزیەکمان لیدەدەن بە پێنج سەد پاوەند!
- یەعنی ئەنگۆ لە بەهەشتینە، دەرێم لۆ لەگەل خۆتم نابەی لۆ لای خۆتان!
- با ئەمن بتوانم بگەڕێمەوە!
- ئا بەڕاستی پێت نەگوتم بۆ هاتی بۆ ئێرە هەی بێ عەقڵ؟!
- کورە ئەمن لێم قەومایە، لەگەڵ مستەر جەیمس هاتم بۆ ئەو وڵاتەی کە کوردستانی پێدەڵێن، ئەمەیان دایە بەر گوللە و نازانم چ ڕویدا و خوێنێکی زۆرم دیت لە جەستەی جەیمس، ساتێك مامەوە دوایی منیش ڕامکرد، چونکە منیشیان دایە بەر گوللە!

لەو قسانە بوون گرە گڕی چەندین ئوتۆمبیل هات، پۆلیسەکان بە چەکەوە دابەزین دەستیان کردە تەقە

کردن لێیان، کسۆك وبۆبی دەستیان بە راکردن کرد، بۆبی گووتی:

- ئەتوو پێمنالێی ئەوانە کێن؟
- پۆلیسی حوکمەتن!
- چما حوکمەتیش سەیان دەکوژی!
- بەڵێ فەرامۆشمان دەکەن و ڕاومان دەنین بۆ ناو زبڵخانە، دوایی دەشڵێن ئەو سەگانە گڵاون و پیسن دەبیت بکوژرێن! وادەزانن ئێمەیان لە سوپەر مارکت بەخێوکردوە! بابەخۆیان ڕۆژیك بێنە ناو ئەو زبڵخانە و پیساییە بزانە سەگ بێزیان لێ ناکاتەوە، کی ناڵی کاتی خۆشی کە ڕابەرانی دینی هەر لەبەر ئەو هۆیە فەرمانیان بە کوشتنی ئێمە کردبێت! باشە ئەو کات سوپەر مارکێت نەبوو، خۆ ئێستا هەولێر هەر هەزار نەفەری سوپەرمارکێتەکیان بەر دەکەوی!...ئاخ لێیان دام بۆبی غاردە غاردە، بگەڕێ خاوەنەکەت ببینەوە، هەموو ژیانت بگەڕێی باشترە لەو سەگمەرگیەی ئێرە، لێرە ڕەحم بە مرۆڤەکان ناکەن، نابینی چۆن پۆڵ پۆڵ خاکیان بەجێ دەهێڵن، دەتەوێ دڵیان بە سەگی قورِبەسەر بسوتێ، یان بە گوێدرێژ و ئاژەڵەکانیتر! بڕۆ بگەڕێ بەدوای خاوەنت... ڕاکە تا هێزت تێدایە ... ڕاکە... ئەو وڵاتە بە کەڵکی ئینسان نایەت، چۆن جێگای سەگی ئاوەگڵی لێدەبیتەوە، ڕاکە... ڕاکە...

٢٠١٥/١٠/٢٦

سەرنج: بیرۆکەکەی ئەو چیرۆکە لە کاتە نالەبارەکانی نەوەتەکانی کوردستان لە خەیاڵم کەڵکەڵەی دەکرد، هەر دەرفەتم نەبوو بینووسم، تا لە ٢٠١٥/١٠/٢٦ لە لەندەن نووسیم.

گلەییەکانی عابیدێکی خەڵەفاو لە خوا!

١

ئەخر خودایە گیان خۆت هێندە زانا و گەورەی، پێویست بە کەس ناکات شتت پێ بڵێت و فێری شتێکت بکات! بەڵام من زۆرجار دەڵێم لەوانەیە لەبەر زۆر بوونی ژمارەی عیسانەکان و حەیوان و تەیر و ئەو هەموو حەشەراتانە، نەتوایت گوێ بۆ ڕاز و نیازی عاشقێکی وەک من و ڕێبواری ٩٠ ساڵەی ڕێگای تۆ بگریت!

ئەستەغفیروڵلا خودایە لێم مەگرە لەسەر گێلاتی و خەڵەفاویم حسێبی کە، ئەخر خۆت دەزانی قوربان من پێم ناوەتە ناو سەد ساڵیەوە! چەندین جار لە مەلام بیستییە خوا لە بێ عاقڵ و شێتەکان ناگرێت، و قەڵەمیان لەسەر هەڵگیراوە! خواگیان لۆ خاتری گەورەیی خۆت بە شێتێک و کەم عەقڵ حسێبمان کەیت، ئەو هەموو تەمەنەمان کە لە عیبادەتی تۆ بردۆتە سەر لە سفری نەدەیت خوایە گیان! خودایە لەو موفلیسانە نەبم کە مەلا لە خوتبەی دەیان جار باسی کردوە، کە بە درێژایی ژیانیان عیبادەی تۆیا کردوە، بەڵام لە ئاخیترەتدا تەرازوویان بەتاڵ و حاڵە! بە دەستی خاڵی دێنە بەردەمت!

خودایە ئەتوو دەزانیت من لە دە ساڵیەوە لە نان و ئاو دابڕا بم، لە عیبادەتی تۆ دانەبڕاوم! یانی ٩٠ ساڵە عیبادەتی تۆ دەکەم، نوێژم بە دەگمەن نەبێت بێ جەماعەت نەبووە! بیرم نایەت

ڕۆژێكی ڕەمەزانم خواردبێت، لەوەتی فێری خوێندنەوەی قورئانیش بووم، هیچ ڕۆژێكم لێ ئاوا نەبووە قورئانم نەخوێندبێت، هەزاران خەتمی قورئانم كردوە! هەرچەندە هەر بە هەژاریش ژیاوم بەڵام دینارێكم لێ زیاد بوو بێت داومەتە كەسێكی لە خۆم هەژارتر...

- ئەستەغفیڕوڵلا من منەتی عیبادەتی خۆم بەسەرتەوە بكەم خوایە گیان، توخواكەی بە وڕێنەی شێتێكی لە قەڵەم بدە، خودایە كار و كردەوە چاكەكانم بەتاڵ نەكەیتەوە، ئەو فریشتانە هەزاران ساڵە خزمەت و عیبادەتت دەكەن، كەچی باوەڕناكەم نیوە وشەیەكی منیان دركاندبێت!
- بەس خۆ من ئینسانم مەلایكەت نیم! ئەوان نە نانیان پێویستە، نە ئاو، ونە خزمەت، و نە ناز، و نە میز و نە گوو كردن!

بەخودای خوایە دە هەزار ساڵیش عیبادەتت كەم، وەك ئەوە وایە هەر هیچم نەكردبێت، هەرچەندە خۆشت دەزانی دڵسۆز بوون بۆ تۆ چەندە قورسە!

خۆم لە هەزاران ئیغرا لاداوە لە ترسی مەقامی تۆ! خۆم لە خواردنی پارەی زۆر لاداوە لەبەر حەڕام وحەلال! خۆم لە هەزاران شایی و هەڵپەڕین لاداوە لەبەر ڕەزامەندی تۆ، لە هەڕەتی لاوێتیمدا كە زۆریشم حەز لێ بوو بچمە ناو شایی و دەستی كیژۆران بگرم، و وەک جاحێرەكانی گوندی ئەمنیش

كەمەك هەڵپەڕم! وەی چەند جاران ئەسمەر و بەسێ و مامر بە ئاشكرا پێیان دەگۆتم لۆ نایە ناو شایی! ئای كوو قرچەم لە جەرگی دەهات، بەس لەبەر ترسی توو، تۆ و بەس، ڕەتم دەكردەوە! پێیان دەگۆتم ئەوە هەر پیاو نییە، نێرەموكە، دەنا كوو هێندە بێ مرازە لە كچان!؟

هەتا ژنم نەهینا و منداڵمان نەبوو، كەس باوەڕی نەدەكرد من پیاو بم بە مانای وشە! كورە ناهەقیشیان نەبوو، بەخوای ترسی عەزاب و ئاخیرەت وای لێكردبووم، خەڵك بە دێوانە و كچانیش بە ناپیاوم بزانن!

بەس ئەو جۆرە ژیانەی من بۆ خۆم هەڵم بژارد، لە عیبادەتی تۆدا، ئەلحەقی ڕێز وپایەیەكی زۆریان لەناو خەڵك پێ دابووم، وەك شێخێك داوای دووعا و دەست بەسەر نەخۆش داهێنان و نووشتی بۆ كردنیان لێ دەكردم! خۆت دەزانی من لە چ هەژاریەك تا ئەمڕۆش ژیانم بەسەر بردوە، دەشمتوانی وەك شێخە درۆزنەكانی شارەكە وەك پاشا بژیم، بەڵام ئەوەشم لەبەر ترس و خۆشەویستی تۆ نەكرد! هەر بە خۆڕایی دوعا و نزای خێرم بۆ خەڵكەكە دەكرد، هەزاران كەسم بە ئامۆژگاریەكانم لەگەڵ تۆ ئاشت دەكردەوە! بەپێی خۆم دەچوومە لای نەخۆشەكان بەسەرم دەخوێندن!

- بەخوای حاجی مستەفا زۆر لە خۆت گۆڕاوی، كورە عەیب ناكەی تەمەنی تڕەك و فسەكت ماوە، كەچی وا وڕێنە دەكەیت

و خۆت بادەدەیت بە عیبادەت وكارە چاكەكانت؟! تازە كاری چاكەی چی مایەوە؟! دەبێ مەمنون بیت خوا لێی وەرگرتبیتن!

- ئەخر لۆ وەریناگری، خۆ بە دڵسۆزی بۆ ئەوم كردوە، دەنا دەمتوانی خۆم و منداڵەكانیشم پێی دەوڵەمەند بین! لە شارەكە ناوی من وەك ئەسحابەیەك دەهێنرێت!

- هەر ئەوەشە وا لە خۆبایی كردی، كورە ئاگاداربە شەیتان لەو دوا ساتانەی تەمەنتدا زەفەرت پێ نەبا، جونكە مرۆڤ هەبووە سەد ساڵ زیاتر عیبادەتی كردوە، دوایێ كارەكی خراپ دەكات وەک حەدیسەكە دەڵێت بەرەو دۆزەخی دەبات!

٢

- پەكوو بەس ماقوڵە خوا هەندە بە هەنجەت وبیانوو بیت لە عەبدێكی ترکەنی زەعیفی سەد ساڵی لە عیبادەتی ئەو سەرف كردبێت، بە چەقەنەیەك بیخاتە دۆزەخ؟!

- كورە حاجی مستەفا ئەتوو خەرفای، ئەدی شەیتان نزیكترین مەخلوقی خواپەرستی خوا نەبوو؟! لە بیرت چوو بەس لەبەر سوژدە نەبردن لۆ ئادەمی كوو بوە ئەو شەیتانە ڕەجیمە؟!

- وەڵلا وایە، دەك بە نەعلەت بی شەیتان، خودایە بەس بەخوای زگم بە شەیتانیش دەسووتێ!!! ئەخر ئەمن بەو ٩٠ ساڵەم لە عیبادەتی تۆدا حەزدەكەم نازم بكێشی، وگلەیی و بۆڵەبۆڵت لەسەر دەكەم، ئەدی ئەو شەیتانە قوڕمساغە دەڵێن هەزاران ساڵ لە عیبادەتی تۆ دابووە، كوو دەبی لەسەر

سوژدەیەك بۆ ئادەم، بۆ تۆش نا! ئەوها سزای بدەی، ئەخر گوناهە! هەنکە ئەو نەبا ئەمەش هێندە فریومان نەدەخوارد بە دەستی، و لە بە هەشتیش نە دەهاتینە خواریٚ!

- کورە حاجی مستەفا ئەستەغفیرولای بکە، دەرێی زەندیقەکانی لەوچە لەوچ دەکەیت، زگت بە شەیتانیش دەسووتیٚ؟! کورە بابە خەرفایمە خەرفای خوا لێم ناگری، بەس بەخوای لە جاحێڵیەوە ئەو بیرۆکانەم بۆ دەهات، نازانم بۆ؟! دیارە حاجی دەتەویٚ ئەتووش منەت و ناز بکەی بەسەر خوا بە عیبادەتەوە؟!

- کورە ناوەڵلا منەت ونازی چی؟! قوربانی خوا بم، نازیش بکەم لەبەر خۆشەویستیم بۆی نازی بەسەرەوە دەکەم، قەت منالٚی هەتیوت دیتوە ناز بکات بەسەر باوەژنێکی خوانەناس یان ئەوانەی بە ناچاری بەخێوی دەکەن لە دوای دایك وباوکیەوە؟! منالٚ هەر ناز بە سەر دایك وباوکی خۆی دەکات، خواش لە دایك وباوک خۆشەویسترە بۆ مرۆڤ، بۆیە ناز ومنەت دەکەم پاش ئەو هەموو ساڵانەوە!

دەزانی ڕاست بڵێم نازانم ئەوە هەمە بەرامبەر خوا ناز و منەتە یان گلەیی! ئەخر کوو گلەیی نەکەم، ئەمن زەلامەك بم لە درێژایی ژیانم هێندە بیٚ نیاز بووم لە خەڵک، قەت نەمگۆتیتە کەس پەرداخە ئاوێکیشم بدەنیٚ، قەت ڕۆژێك قبوڵم نەکردوە کەس یارمەتیەکم بدات، لە ژن و منداڵم لیٚ دەرچێت، یانی فێر

نەبووم باری خۆم بخەمە سەر شانی کەس. کەچی ئێستا وا پەکم بکەوێت نەتوانم بنە خۆشم خاوێن کەمەوە؟!

جارێ وردە وردە دەورم چۆڵ بوو، ژنم مرد و دوو کوڕم هەبوو چونەتە خاریج، هەر خەبەریان بڕا! و کچێکم هەبوو خەریکی ماڵ ومنداڵیەتی، مێردەکەی خراپە، بەوی بی شەیتانی ببینی قەت ئەمنی نەبینی! کچەکەشم لە بنەڕەتدا بێ شعورە، مێردی بێ شعورتری کردیە! دەڵێم با ژیانیان لێ تێک نەچێت، هەتا گلەیشم لە کچ و کوڕەکانیشم نەکردیە، چونکە پشتم هەر بەتۆ قایم بووە خودایە، هەموو دوعام ئەوە بوو، خودایە من لەبەر تۆ وا فێری بێ نیازی بووم لە خەڵک، و وا عیزەتی نەفسم بەهێزە، توخواکەی موحتاجی دەستی کەسم نەکەیت، و ئامەنەتی خۆتم لێ وەرگرەوە! بەسە ئەو تەمەنە درێژە بەو بێ ناز و بێ کەسیەی!

ئەخر کوو گلەیی نەکەم، ئەوە پێم ناوەتە ناو ٩٠، لە پاداشتی ئەو هەموو ژیانەم لە عیبادەت و نوێژ و ڕۆژی و قورئان خوێندن و چاکە کردن، عەقڵم وا تێک بچی منداڵ و توال پێم پێبکەنن و گاڵتەم پێ بکەن! ئەوەش قەیدیناکا بگاتە ئەو حالەتەی لە پێ بکەوم، ئەوەش هەر قەیناکا بگاتە ئەو حەدەی گووش لەبنە خۆم بکەم! ئەخر ٩٠ ساڵ خزمەتی ئاغای گوندیم کردبا، لەپاش مردنی دەمیکردە ئاغا یان سەرۆکی کێخوایان لە جێی خۆی، تا مردن چاکەی لەگەڵ دەکردمەوە!

- حاجی مستەفا زۆر ڕۆیشتی نازانیت ئەو قسانە کوفرە کوفر هەی خەڵەفاو؟! وادەزانی خوا منەتی بە عیبادەتی تۆیە؟!

- کورە دەزانم منەتی بە عیبادەتی کەس نییە، بەس نازی خۆشەویستیە لەسەری دەکەم، زۆر شوکرم بەس بەخوای کە لەبنە خۆم دەکەم لە ماڵی ئەو پیاوە باشە ناسیارەی، کە پێموابێ وەک من گێلە، گەلەك شەرم لە خۆم دەکەمەوە، ژنەکەی و منداڵەکانی هەزار قسەی ناخۆشم بە گوێ دادەدەن، وادەزانن خەڵەفاوم هیچ تێ ناگەم، ئەمنیش لە شەرمان خۆم زیاتر لە گێلی دەدەم! ئەخر کوو گلەییت لێ نەکەم خوایە پاش ٩٠ ساڵ وا ببمە سینەمای خەڵك و وا کەرامەتم بشکێت لەبەرچاوی غەریبان! ئای چەند تاڵ بوو خودایە کە کوڕ و کچەکانی لەگەڵ دایکیان بوونە یەك گۆتیان: یان حاجی مستەفای دەردەکەیە دەرەوە یانیش ئێمە بۆتی بەجێ دەهێڵین! دەی بەو سەرمایەی لە بن ئەو دیوارەی فڕێ درایمە و پڕی بنە خۆم کردیە، دە مەلایکەتێك یان حۆریەکم لۆ بنێرە پاکم کاتەوە، هەزار حۆری و مەلەیکەتم لۆ چیە لە بەهەشت، خۆزگە لە دنیا کەرامەتم وا نەدەشکا! خۆزگە بەس خۆم پیس نەکردبا تا دەمردم، ئەوجا دەمگووت ٩٠ ساڵی عیبادەتمت حەڵاڵ بێت...ئەستەغفیروڵڵا خودایە لە

عەبدێکی خەڵەفاوی کەم عەقڵی تڕکەن و گوو لەبن خۆکەر نەگریت!

محەمەد هەریری

٢٠١٦/١٠/١١

بابە ناوێرم بە تەنیا بچم میز بکەم!

- ئەخر ئەی هاوار چۆن کچم بکوژم لەسەر قسە وقسەڵۆکێك، کە کەس نازانێت ڕاستە یان درۆ؟!

- باشە دووکەڵ بێ ئاگر دەبیت؟!

- بەڵێ ئێستا دنیا هێندە پێشکەوتووە، بۆمبی دووکەڵی بەبی ئاگر ڕۆژانە لە هەواڵەکان دەبینین! ئەوە بەس کوردە هێشتا وادەزانێت دووکەڵ بێ ئاگر نابێت!
کوشتنیش شتەکی هەوەنتە و بچووک نییە بەو پەندە قۆڕانە شەرعیەتی پێ بدەین، ئەوە جەرگی منە، من تەنها ئەو کچەم هەیە لەناو پێنج کوڕاندا!

- دەك عەمرت نەمینێ بەخوا پیاوێکی ژنانی و عاتیفی، کە شەڕەف هاتە گۆڕێ خەڵک چۆن باسی جەرگ و مەرگ دەکات؟! کورە سندانی لێدا ئەو جەرگە! وەک کوێخا عوسمانی بە، سێ مەخزن گوللەی لە کچە بێ شەڕەفەکەی بەتاڵ کرد، یەك دڵۆپە فرمێسکیشی نەڕژت!

ئەها گوێبگرە زوبێر بەخوای ئەو بێ شەڕەفیەی قبوڵ بکەی، نە براتم نە دەتناسم، لە لای هەموو خەڵکیش دەڵێم حاشامان لێکردوە، هیچی مە نییە، یەک کەسیش لە قەوم وقیلەت قسەت لەگەڵ ناکات!

- ئەخر عوزێر ئەتووەکی ڕۆشنبیر و شوعی بێ دین، لە

حزبێکی مارکسی و لینینی ئەو قسانە بکەیت، ئەدی عوسەی برام و کوڕە سەلەفیەکانی بۆ هەقیان نەبێت لەبەر چاوی من پڕی دەنێ و بیکوژن؟!

- کورە مارکسی چی و لینینی چی، من خواش ناناسم کە مەسەلە گەیشتە سەر شەڕەف! کورد شەڕەفی لە پێش هەموو شتێکە!

- باشە نابێ بەڵگەیەك هەبێت، کورە کاکە ئەوە قەتلە قەتل هەوەنتە نییە؟! ئەتوو نازانی قەتل چەند گەورەیە لای خوا؟!

- کورە قەتلی چی و خوای چی؟! خۆزگە دەمانزانی لۆ ئەو سەرژنانیەت لێ دەرچووە؟! بەخوای هەر ماڵت بردە شار گووتم زوبێرمان دۆڕاند!
لە سەرووی مەجلیسەکە گەورە پیاوی قەومەکەی دانیشتبوو، سەیری مشتومڕەکانی دەکرد، کۆکەیەکی کرد بۆ ئەوەی مەجلیسەکە بێ دەنگ بن و قسە بکات، هەمووی نقەی لە خۆی بڕی و ئەویش سەیری لای زوبێری کرد و گووتی:

گوێبگرە کوڕم، ئەوە ئەمن گوێم لە هەموو لایەکی گرت بە زیادەوەش، ڕاستە بەڵگە ودەلیل لەبەر دەست دانیە، بەس ئەگەر بۆ بەڵگە و دەلیل بگەڕێین بە پێی شەریعەت ئەوە نە هیچ بەهیچ دەکەین، و نە کەسیش سزای خۆی وەردەگرێت، ئەخر ئەتوو بەو دەم ودەستەی چوار شاهیدان لە کوێ دەهێنی؟!

خواش هەر بە عەقڵ ناسراوە، ئەتوو چت بە مێشکی دادەچی کچ وکوڕێکی ١٦ و ٢٠ساڵی لەناو ڕەزان پێکەوە ببینرێن؟!

ئەگەر تەنها ماچ وموچێکیش بوو بێت، ئیتر تەواو شەرەفمان لەکەدار بوو، پێویست بە پشکنینی پزیشکی و حەیای خۆبردنیش ناکات. ئەگەر ئەورۆ ئەتوو لێی خۆش بی، سبەینێ کچانی عەشیرەت هەمووی لێمان هەڵدەگەڕێنەوە، بە کەیفی خۆیان بێ ناموسی دەکەن، ئیدی هەموو عەشیرەتی دەوروبەریشمان پێ خۆش دەکەن، ئەوسا مردن باشترە لە ژیانمان!

هەموو مەجلیسەکە دەیانڕوانییە سمایل ئاغا و تێکڕا گووتیان: ئەشهەدوبیلا ئاغا ڕاست دەکات!

زوبیریش لە شەرمان و ترسان چاوەکانی پڕ لە ئاو ببوون، دوو پارچە ببوو لە نێوان نەرێت و خۆشەویستی بۆ کچەکەی! وێنەی منالّی و بەرائەتی [ستێرک] ی کچی لەسەر پەڕەی خەیاڵی بوو، چۆن لەسەر شانی هەڵیدەگرت، و چەند حەزی بە پێکەنینە ناسکەکەی بوو کە منداڵ بوو، چۆن لەگەڵ خۆی دەیبردە دەرەوە بۆ پیاسە، چۆن کە دایکی نەخۆش دەبوو یان لەوێ نەدەبوو پاکی دەکردەوە و زۆرجار لە باوەشی خۆی دەیشوست و دەیخەواند! چۆن دەترسا بە تەنیا بچێتە سەرئاو، دەبوایە باوکی یان دایکی لە بەردەرگای نیوەکراوەی ئاودەستەکە ڕاوەستن! چۆن زیاتر حەزی لێبوو باوکی لەگەڵی بێت بۆ میزکردن لە درەنگ سەوان، چونکە دایکی وەک خۆی بە لاواز وبێ هێز دەبینی!

ئەخر چۆن ستیرکم لێ بکوژن لەبەرچاوی خۆمەوە، ئەی خودایە ئەو هەموو دڵ ڕەقییە چییە لەو وڵاتە، ببینە چۆن یەك عەشیرەت داوای خوێنی ستێرکی من دەکەن!

لە پێش هەموویان دوو مامەكەی و منداڵەكانی... ئێستا عوسە چونكە داوای كرد بۆ منداڵەكانی و دڵم نەهات ئەو كچە دەم بە پیكەنین و جوانە بدەمە ئەو كوڕە مچ ومۆڕ و توندوتیژانەی، كە شەڕی سێبەری خۆشیان دەكەن، بۆیە لە تۆڵەی ئەوە بەنزین بە ئاگرەكە دادەكەن!

عوزێری مامیشی بە تەما بوو ژن بەژنی پێ بكات بۆ خۆی، كە دایكی و من ڕازی نەبووین، ببینە ئەو خوێڕییە باوەڕی بەخوا و و هیچ دینێك نییە، كەچی لەو مەجلیسەی لە هەموویان ڕژدترە بۆ كوشتنی ستێركی من!

ئەوانی دیش لەبەر هەڵوێستی مامەكان و ئامۆزاكانیان هەڵوێستیان خراپتر بووە، باشە ئەمن قوڕی كێ بكەمە سەر سەرم؟!

ئەخر چۆن دەتوانم مەرگی ستێركی ببینم بەبەرچاوی خۆم بیكوژن؟! تا ئەمڕۆش تا من ماچ نەكات و ماچی نەكەم ناخەوێت! لەوەتی ئەو فتنەیە قەومایە چەند جارم شكاندیتەوە كە دێت ودەیەوێت ماچم كات! هەر دەڵێ بابە بە قوڕئان هیچم نەكردیە تا ئەوها لێم توڕە بن! فەقیرەی نازانی باسی كوشتنی دەكرێت لە دیوەخانی عەشیرەت!

كە دەنگی تۆپ و تەقەی شەڕ دەهات، هەردەم خۆی دەهاوێشتە پشتم و دەستەكانی لەناو دەستم دەنا تا ترسی بشكێت، چۆن دەتوانم ئەو دڵە چۆلەكەیە بتۆقێنم؟! كورە ئەو زەعیفەیە ناوێرێت بە تەنیا بچێتە سەر ئاو بە شەوان!

سمایل ئاغا زنجیرەی بیركردنەوەی زوبێری بڕی و گووتی: چ

دەڵێی ئامۆزا، چت بڕیار دا؟! یان دەیکوژی یانیش ئەوەتە هەموومان حاشات لێ دەکەین، و هۆکارەکەشی بە خەڵك دەڵێین!

زوبێر هەستی دەکرد چەند زەحمەتە ئەو دوو هەڵبژاردەیە، هێندە خەمی ئەوەی نەبوو کە ئەوان حاشای لی دەکەن، زیاتر خەمی بەدشورەتی و سمعەی خۆی بوو! من کە سمعە و شەرەفم تکا لەناو خەڵك، دەبێت ژیان چ مانایەکی تێدا بمێنێتەوە؟! بەس بەبێ ستێرکی منیش ژیان بەتاڵە لە مانا!

بۆ خۆ ڕزگارکردن گووتی: ئاغا سێ چوار ڕۆژم بدێ ئینشاڵا خۆم خەبەرت لێ دەگێڕمەوە، کە چ دەکەم!

ئاغا بە تۆزێك تەوس و توڕەییەوە گووتی:

- بەخوای لە توو نەبا، کە دەزانم ئەو کچەت زۆر خۆش دەویست، ئەمن ئەو وەڵامەم لە کەس قبوڵ نەدەکرد، بەس لە مێژە دەزانین کابرایەکی شل وخاو و عاتیفی، وەك ژنان بە ڕەحمی بۆیە قەیناکا، دەنا ئەمن بە حەیاتی قسەم لەو باسە نەدەکردەوە!

- مەمنوونم ماڵاتە ئاوابێ ئاغا.

ماڵ چۆڵ بوو هەمووی بێ خواحافیزی یەک دوای یەك ماڵەکەیان جێ هێشت، و ئەویش بەدوایانەوە، هەر کە دەرگای داخست، بەرەو ژووری ژنان چوو، دیتی ژنەکەی چاوەکانی سوور هەڵگەڕایە وەك خوێن دەگریت، ئەویش بە تووڕەییەکەوە تەماشای کرد و گووتی:

ئێستا دەگرییی؟! ئەگەر دایک بایت بەڕاستی ئاگات لە شەڕەفی کچەکەت دەبوو!

- ئەوە ئەو قەومە بەدفەڕەیە، حەزیان بە قسە و قسەڵۆک و بوختانە، دەنا کچە لە پەڕی گوڵ خاوێنترە!

- جا وەرە ئەو قەومە قەناعەت پێ بێنە بە پاکی کچەکەت؟!

- تۆ باوکی پیاوی لەناو پیاوان ناتوانی بەرگری لە کچەکەت بکەیت کە لەمنیشت خۆشتر دەوێ! من چۆن دەتوانم ئەو کارە بکەم؟!

ئێوارەیەکی درەنگ زوبێر بە سەیارەی خۆی ستێرکی برد و نامەیەکی دایە دەستی ژنەکەی گووتی: سوێندت دەدەم بە خوا و بە تەڵاق، هەتا بەیانی ئەو کاتانە ئەو نامەیەت لا بێت، ئەگەر تاخیر بووم زیاتر لەو کاتە، بیدە دەستی عوزێری برام.

لە ڕێگادا لەناو ئۆتۆمبیلەکە ستێرك تۆقیبوو و دەگریا بەبێ دەنگی، باوکی ناوە ناوە قومی لە جگەرەکەی دەدا و تەماشەیەکی دەکرد، گەیشتنە ناو دۆڵێك ئوتۆمبیلەکەی ڕاگرت، و گووتی: دابەزە

- بەخوای بابە هیچم نەکردیە، بۆ دابەزم؟!

- دابەزە بێ قسە!
- باشە بابە گیان ئەوە دابەزیم، بەس بابە زۆر میزم دێت خۆم پێ ڕاناگیرێ!

- بڕۆ له‌ پشت ئه‌و به‌رده‌ گه‌وره‌یه‌ بیکه‌!

ستێرك دوو شه‌قاو ڕۆیشت و ئاوڕی دایه‌وه‌ وگووتی:
- بابه‌، بابه‌ ناوێرم به‌ ته‌نیا بچم!

زوبێر پێکه‌نینی به‌ به‌رائه‌ت و ساده‌یی کچه‌که‌ی هات، زۆر زگی به‌و کچه‌ منداڵه‌ی سووتا، که‌ له‌سه‌ر کوشتنه‌ له‌و شوێنه‌ تاریکه‌، که‌چی ناوێرێت به‌ ته‌نیا بچێته‌ میزکردن! بڕیاری دا له‌گه‌ڵی بڕوات و گووتی:

- باشه‌ ئه‌وه‌ له‌و دیوی به‌رده‌که‌ ده‌وه‌ستم!

- قوربانت بم بابه‌!

که‌ ته‌واو بوو ستێرك به‌ره‌و پیری باوکی هات و گووتی:

- بابه‌ پێش ئه‌وه‌ی هیچم لێ بکه‌ی یه‌ك جاری تر لێمگه‌ڕێ بچمه‌ باوه‌شت و بۆنی خۆت و دووکه‌ڵی جگه‌ره‌کانت بکه‌م و ماچت بکه‌م، قه‌یناکا ئه‌تو ماچیشم مه‌که‌ ده‌زانم لێم تووڕه‌ی زۆر، به‌س لێمگه‌ڕێ من ماچت که‌م!

زوبێر هه‌ناوی داوه‌شا له‌گه‌ڵ ئه‌و داوایه‌ به‌نداوی فرمێسکی ته‌قیه‌وه‌ و ستێرکی له‌ باوه‌ش گرت و تێر تێر ماچی کرد، پاش ماوه‌یه‌کی زۆر له‌باوه‌ش گرتن، گووتی:

- سواربه‌ بابڕۆین، نه‌فره‌ت له‌ داب و نه‌رێت و دین و خوای عه‌شیره‌تیش ئه‌گه‌ر به‌و سته‌مه‌ ڕازییه‌!

کە زوبێر دوا کەوت، ژنەکەی نامەکەی دایە دەست عوزێری مامی منداڵەکانی، عوزێر نامەکەی کردەوە:

ئەوە ستێرك دەبەم و دەیکوژم تا شەرەفی ماڵبات و عەشیرەتمان بە خوێنی ئەو پاک کەمەوە، ئەگەر هاتمەوە ئەو نامەیە نابینن، ئەگەریش نەهاتمەوە ئەوە پاش کوشتنی ستێرك، خۆشم کوشتوە، با بڵێن ژنانی وعاتیفییە وبێ غیرەتە، من بێ ستێرك ژیانم بۆ چییە؟!

لەو ڕۆژەوە خەڵکانێك دەڵێن خۆیی وکچەکەی ڕایان کردوە بۆ وڵاتێکی دوور، باوکی لەبەر بێ گوناهی کچەکەی دەستی لە هەموو ژیان و عەشیرەت و خێزانی هەڵگرت!

هەندێکیتریش دەڵێن زوبێر و کچەکەی خۆیان خستۆتە ڕوبارێك، لەبەر بێ تاوانیان چەندین خەڵک خێوی ئەو باوک و کچەیان دیتوە لە کەناری ڕوبارەکە شان بە شانی یەکتر بە دەم پێکەنینەوە ڕێ دەکەن!

محەمەد هەریری
٢٠١٦/١١/٣٠

کوێـرایـــــــــــــی

خوشکان، برایان ناتوانین خۆمان لە ڕاستیدا بدزینەوە! خۆی دینەکە لە بناغەوە وا هاتووە، وەڵامدانەوەی داخوازیەکانی عەرەب بووە، وەک میللەتێکی پەرتەوازە و بێ هێز و بێ پایە و قەوارە. بلیمەتی دینەکە تەنها لەو قۆناغە دەردەکەوێت کە توانی هەموو عەرەب یەکبخا و بیانکاتە هێزێکی کاریگەری سەر شانۆی ئەو جیهانە.

بەڵام هیچیتر بەهێزی بیروباوەڕ ناتوانیت بەرەنگاری هێزی بیر بیتەوە. پێشان تەکنۆلۆژیای جەنگ تەنها شمشێر و مەنجەنیق و چەند شتێکی سەرەتایی جەنگ بوو، دەستی هەموو کەس دەکەوت، کە کۆمەڵێ جەنگاوەری سەرەتایی و کێوی دەهاتن گەورەترین ئیمپراتۆریەتیان دەڕووخاند، چونکە خەڵکی ئەو ئیمپراتۆریەتە بەرەو ژیانی شارستانی و خۆشگوزەرانی و کەیف وسەفا ڕۆ دەچوون، وەک جاران شەڕانگێژی بەداوەت و خێڵەکی و مرۆڤی سەرەتایی نەبوون!

بۆیە توانای بەرگری ئەو شەڕانگێژە کێوییانەیان نەبوو کە لە چاوی شێریش نەدەگەڕانەوە! هیچ هێزێکی تەکنۆلۆژیشیان نەبوو تا لاسەنگی خۆیان بپارێزن!

ئەو هێزەی شمشێر و دەمارگرژییە هیچیتر بە دەردی ئەمڕۆ ناخوات، هەرچەندە هێزی بیروباوەڕ دەمارگرژ بێت، ئەگەر نا خوانەخواستە ئەمڕۆ داعش دەستی بەسەر جیهاندا دەگرت، چونکە ئەو دەمارگرژییە و حەماسەت و جۆش و خرۆشیەی لە داعشدا هەیە باوەڕناکەم لە هیچ گروپ و کۆمەڵێکی تر هەبێت!

یەکێک لە ئامادەبووان بە تەنکە ڕیشێکەوە قسەی پێ بڕی و گووتی: بەڵام وەک هەموو زانایان و سەلەف فەرموویانە: کۆتای ئەو ئومەتە تەنها بەوە سەرفراز دەبێت کە بەراییەکانی پێی سەرفرازبوون! عومەری کوڕی خەتابیش دەڵێت: ئێمە زەلیلترین ئومەت بووین، خوا بە ئیسلام سەرفرازی کردین، هەرچەند بمانەوێ بەبێ ئیسلام سەرفراز بین، خوا زەلیلمان دەکات!

قسەکەی عومەر زۆر ڕاستە بۆ کاتی خۆی، بەڵام ئێستا دەبینیت چەند زیاتر دەچینە ناو دین، زەلیلتر و قێزەونتر دەبین بەرامبەر هاودینانی خۆشمان نەک غەیرە!

بەڵام بە نسبەت قسەکەی تر، دەزانی چۆنە واز لەو قالە و مالەیە بێنە، وەرە کەمێک بڕوانینە واقیعی خۆمان و جیهان. دەرمانێ لە کاتی سەلاحیەتی سوود دەگەیەنێ بۆ چارەسەر، بەڵام پاش بەسەرچوونی سەڵاحیەتی بە پێنج ساڵ یان دە ساڵێ نابێتە ژەهریش؟!

چۆن هەمان دەرمانی بەراییەکان بۆ ئەمڕۆی ئێمە چارەسەری دەردە زۆر و زەوەندەکانمان دەکات؟! جا بڕوانە لەوەتی هەوڵی چارەسەری دینی کێشەکانمان دەدەین، زیاتر لاوازتر و پەرتەوازەتر و بێزێنراوتر نەبووین لەو جیهانە؟!

هەمان کەسی پێشوو قسەکانی پێ بڕی و گووتی: لەو ساتەی تۆ لێرە دانیشتووی قسە بە ئیسلام و موسڵمان دەڵێیت، ئەوە ئەورووپیە ڕەگەزپەرستکان خۆپیشاندان دەکەن دژی موسڵمانان!
جارێ چەواشەکاری مەکە من دژایەتی ئیسلام و موسڵمانان

ناکەم، من باسی ئەو واقیعە تاڵ و ڕەشە دەکەم کە هەموو جیهانی ئیسلام تێیکەوتووە، باسی هۆکارەکان دەکەم هەر کێ بن، ئیسلام یا خۆمان یا کلتورمان یان هەر شتێکی تر بێت!

ئەو ڕەگەزپەرستانەش سووتەمەنی خۆیان لە کردەوە تیرۆرستەکانی تیرۆرستان وەردەگرن، یەک لە یەکتر دڕندەترن. تیرۆرستێک دەیان ساڵ لەو وڵاتە دەژێت، بێ گوێدانە هیچ بەهایەک دەچێت خۆی لەناو خەڵکێکی ئاسایی ناو پاسێک ناو چێشتخانەیەک ناو مۆڵێک دەتەقێنێتەوە! یان بە لۆریەک وەک وەحشی فیلمە کارتۆنیەکان بەناو خەڵک دەکەوێت! تۆ دەزانی بەو کارەت چ ڕق و قینە و بێ متمانەیەک دروست دەکەیت بۆ خۆت؟!

خەڵکە مرۆڤدۆست وبەڕێزەکانیان تێدەگەن ئەو کارە چەپەڵە گشتگیر نەکەن، بەڵام خەڵکە نامرۆڤ و ڕەیسستەکان دەیقۆزنەوە بۆ زیاتر بڵاوکردنەوەی ژەهری پەیامی کەراهیەت و ڕق وقینیان، بەداخەوەش زۆریش سەرکەوتنیان بە دەست هێناوە لەو بوارە. تیرۆریستی ئێمە و ڕەیسستی ئەوان هەردوولا زیانیان بە هەژاران دەگات نەک دەسەڵاتداران.

من پیرە پیاوێکی موسڵمانی تەنها دەناسم، لەبەر بێ کەسی و کەساسی خۆی ئەو بلیتە پاسەی کە بە خۆڕایی پێیان دابوو، دەچوو سواری پاس دەبوو و لە پەنجەرەکانەوە سەیری خەڵک و قەرەباڵغی دەکرد تا دڵ تەنگی بڕەوێتەوە، جارێکیان لەناو پاس بوو، تیرۆرستێک خۆی تیایدا تەقاندەوە، ئەو بەدبەختە ئێستا لەسەر جێگایە بۆ چەند ساڵ دەبێت، هیوابە مەرگ دەخوازێت! تۆ وادەزانی کە خۆت دەتەقێنیتەوە زیان بەکێ دەگەیەنی؟! ئەگەر مەردیت بڕۆ بۆ ڕووبەڕووبوونەوەی

سەربازی، نەک لەناو ژن و پیر و پەککەوتە و منالْ خۆت بتەقێنیتەوە!

ڕەیسستەکانیش هەمان شتن، وادەزانن ئەوەی سەری ڕەش بوو، ناوی ئەحمەد و محمد و عەلی بوو ئیتر تەواو تیرۆرستە، نازانن کوڕ وکچی قژ زەردی زێڕینی وا بوونەتە موسڵمان و تیرۆرست نموونەی ڕوخساری ئەوروپایین! بۆیە زۆرجار مەسیحی و هیندۆسیش دەکوژن بە حیسابی ئەوەی موسڵمانن! زۆر ناخۆشە مرۆڤ بە کیلۆ و تۆن بکێشرێت. و بە ڕەنگ و پێست بپێورێت، لەوانەیە لای ڕەیسستێک بە شکل تۆ مەقبولتر بیت لە من، سەرەڕای نزیکی بیرکردنەوەی تۆ لەو تیرۆرستانە و دووری من لێیان!

بە پێکەنینێکی زۆرەوە و بەچەپڵە بۆ لێدان قسەکانیان پێ بڕی، و کابرای ڕیش تەنکەکەش بە بزەیەکی نارەزاوە دانیشت.

کۆڕەکە تەواو بوو هەر لە هۆڵەکە دەرکەوتن، کۆرگێڕەکە چەند کەس هەوڵیان دا بە سەیارەی خۆیان بیگەیێنن، بەڵام سوور بوو لەسەر بە پێ ڕێکردن، لەبەر هۆکاری تەندروستی. کەوتە کۆڵانێکی تەنگ دەیویست بەرەو پارکە گەورەکە بڕوات کە کۆتاییەکەی لە نزیک ماڵەکەیانە. حەوت هەشت کوڕ و کچی گەنجی ئینگلیزی هەر یەکە بیرەیەک بە دەست، قاقای پێکەنین و ماچ و مورچ و جوێنەکانیان ڕۆژە ڕێیەک دەڕۆیشت، بەرامبەری هاتن هەر یەکەی ئاڵایەکی حزبە ڕەیسستەکەی پێبوو کە ئەویان دیت بەو ڕوخسارە ڕۆژهەڵاتیەوە هار بوون، دەستیان بە هوراکێشان و جنێودان کرد بە بێگانە! کچێکیان ئاڵاکەی بۆ ناو چاوی برد، ئەویش بە دەست گرتی بۆ پاراستنی چاوی! یەکێک لە کوڕەکان کێشای بە

سەری، و کەوتە خوارەوە، تێبیەربوون بە شەق وپێلاقە، لەو کاتانە بیری لە وتەکانی دەکردەوە کە لە کۆڕەکەدا بە کوڕە توندڕەوەکەی گووت: زۆر ناخۆشە مرۆڤ بە کیلۆ و تۆن بکێشرێت. بە ڕەنگی پێست و قەبارە بپێورێت، لەوانەیە لای ڕەیسستێک بە شکل تۆ مەقبولتر بیت لە من، سەرەڕای نزیکی بیرکردنەوەی تۆ لەو تیرۆرستانە و دووری من لێیان!

بیری لەو پیاوە پیرە بێ کەسە دەکردەوە کە هەموو حەزی لە دنیا سواربوونی پاس بوو، کە ئێستا لەسەر جێگا کەوتووە، کەس سەردانی ناکات بە دەگمەن نەبێت!

بیری لە کۆترەکانی ناو پارکەکە دەکردەوە، کە زۆرجار وردکە نانی بۆ دەبردن!

دەنگی لیوەلیوی پۆلیس و ئەمبۆلانس تا دەهات نزیکتر دەبوەوە و کۆمەڵێک ژن و پیاوی ئەوروپی هەوڵی ئارام کردنەوەیان دەدا، یەکێک لە ژنەکان بە کلینیکس ئاوی بوتڵکەی لە لێوی دەدا و فرمێسکەکانی یەک بە دوای یەک لەسەر ڕوومەتی خل دەبوونەوە. بە زەردەخەنەیەکی لاوازەوە بە ژنەکەی گووت: پێیان بڵێ من خۆشیانم دەویست! بە خێزانم بڵێ زۆرم خۆش دەوێن.

محەمەد هەریری

لەندەن

2017/4/24

گەشتیک بۆ لای سپانج بۆب!

ئەمشەو قاچاغچیە تورکەکان دێن، خوا خێری کات هیچ متمانەم پێیان نییە، بەس چارەمان نییە، قرش وگورگی دەریا بتخوات چاکترە لە ژیان لەو دۆزەخەی کە حزبە دەسەلاتدارەکان دروستیان کردوە!

زۆرمان گووت نارۆین با خزمەتی نیشتیمان بکەین، زۆرمان شەڕ بۆ نیشتیمان کرد بە بێ مووچەیی و بێ پارەیی، هەتا پارەی کارتێکی تەلەفۆنیشم نەبوو تەلەفۆن بۆ ماڵ و منداڵم بکەم، هاوسەنگەرێکم بەخێری خۆی لە ئیجازەکان دەیهێنامەوە ودەیبردمەوە، دەنا پارەی ئەوەشم نەبوو. دەرکەوت نیشتیمان هەمووی تاپۆکراوی دوو سێ ماڵبات و منداڵەکانیانە، دەیانەوێت هەموو خێر وبێری نیشتیمان هەڵوشن خەڵکی دڵسۆزی سادەکەش بێ بەرامبەر گیانی خۆی فیدا بکات لە پێناو خۆشگوزەرانی دوو سێ عائیلە!

وەك دەڵێن نیشتیمان بۆ ئەوان و نیشتیمانپەروەریش بۆ ئێمەی هەژار بێت! هەزار تف لەو جۆرە نیشتیمانە!

سپانج بۆب سپانج بۆب.... سپانج بۆب سپانج بۆب

سپانج بۆب سپانج بۆب... سکوێر پانت

کاکە ڕزگار دەنگەکەی کەمێك کز کە گوڵی دایەی، نابینی دایە وبابە قسە دەکەن؟!

لێیان گەڕێ توخوا با بەدڵێکی خۆشەوە دەرچن بۆ ئەو دەریایە بێ بنە، کێ دەزانێ چی ڕوودەدات!

پیاوەکە من خۆم ترسنۆکم بۆ وا دەمانترسێنی؟!

ڕزگار قسەی پێیان بڕی گووتی دایە ئەو شەو دەچینە کوێ؟!

کوڕم ئەی پێم نەگووتی دەچینە لای سپانج بۆب لە دەریا!

هههههە دایە ئەخر کوو دەتوانین بچینە ژێر ئاو، لەبیرتە هێمنی هاوسێمان چۆن لە ژێر ئاو مردبوو؟!

گوڵی دایەی ئەخر ئەو بە سپانج بۆبی نەگوتبوو، ئێمە هەواڵمان بە سپانج بۆب داوە، بۆیە ناترسین بچینە ناو دەریا، ئەگەر لە دەریاش دیتمان لەگەڵی دەڕۆین!

هههههە ئەها دایە سپانج بۆب لەبیری چووە خیار لە لەفەکەی

[بەبڵ باس] ١ بکات، هههەه شەیتانەی بزانە چۆن خیارەکانی لەبن زمانی شاردیتەوە!

ڕاست دەکەی کوڕم هههههە.

باشە کرمانج ئەو تورکانە گەر جێگای متمانە نین، بۆ بەو ڕێگایەمان دەبەی؟! دەترسێم وەکیماڵی خدریمان بەسەر بێت،

کاتێ پۆلیسی دەریایان دیتبوو ڕایان کرد بە بەلەمی خێرا و ئەو خەڵکەیان هەمووی لەناوەڕاستی دەریا بەجێ هێشتبوو!

چارەمان نییە چاوەکەم خەڵکیش هەر بە ڕێگای ئەوانە چوون. ئابێ ئوسمانت دیتییە چتۆ ڕیشی هەیە و چ موسڵمانێکە، ئەو دەڵێ خزمی خۆمن و زۆر پیاوی باش و لە خواترسن!

ئەوجا کرمانج چما بە ڕیشە؟!

ئیتر ئەوەیە ئەگەر ئەتووش بگەڕێییەوە، من تازە ناگەڕێمەوە، یان دەربازمان دەبێت لەو دۆزەخە یانیش ڕزگارمان دەبێت!

سپانج بۆب سپانج بۆب.... سپانج بۆب سپانج بۆب

سپانج بۆب سپانج بۆب... سکوێر پانت

دەی شاگوڵ منالەکە بخەوێنە با چەند سەعاتێك بخەوین بەرلەوەی سەعات پێنجی شەو بێن بەدوامان...

دەی بەسە کوڕەکەم وەرە با بخەوین لە باوەشی دایە!

ئەوە هاتم دایە یەک دەقە بەس بزانم سپانج بۆب و [پاتریک]٢ چۆن دەرباز دەبن لە دەستی [مانرەی]٣... بەڵام دڵنیام ڕزگاریان دەبی چونکە سپانج بۆب زۆر شەیتانە و زۆر ئازایە!

دەی ئەوە تەواو بوو دایە، گڵۆپەکە بکوژێنەوە، لە تەك دایکی ڕاکشا و باوەشی بەدایکی کرد...

دایە ئەتوو سپانج بۆبت خۆش دەویَ؟!

بەڵێ گوڵی دایە.

ئەدی پاتريك، ئەدی [مستەر كراب]٤ ؟!

ئەوانیشم خۆش دەویَ کوڕەکەم. بخەوە درەنگە

دایە کامەیانت زیاتر خۆش دەویَ؟! من سپانج بۆب، ئەتۆ هی من مەڵێ! سپانج بۆب هی منە!

باشە گوڵی دایە سپانج بۆب کێی خۆش دەویَ؟!

پاتریک زۆر ڕەفیقیتی دایە!

دەی منیش پاتریکم زۆر خۆش دەویَ!

ئەی سپانج بۆب؟!

کوڕم ئەدی ئەتوو نەتگووت نابێ سپانج بۆب بڵێم؟!

دایە چۆن دەمانباتە ژێر دەریاکە بێ ئەوەی بخنکێین؟!

کوڕم ئەوان جلێکی تایبەتمان دەدەنێ کەلەبەرمان کرد هیچمان لێ نایە لە ژێر دەریاکە...

یانی دایە دەتوانین بچین دوکانەکەی کە سپانج بۆب لێی کاردەکات و لەفەی لێ دەفرۆشی و لەفەی لەوێ بخۆین؟!

ئەگەر چووین دەخۆین گوڵی دایەی دەبنوو زۆر درەنگە...

هێشتا ڕستەی کۆتایی تەواو نەکردبوو کە ڕزگار خەوی لێکەوت...

دەوروبەری سەعات چواری بەیانی بوو کاتێ کرمانج ژنەکەی لە خەو هەڵساند بە هێمنی تا ڕزگار بە ئاگا نەیەت...

شاگوڵ بە ترسێکی قووڵ و دڵەراوکە و نیگەرانیەکی ئاشکراوە هەڵسا وخەریکی خۆ ئامادەکردن بوو...هێندەی نەبرد قاچاغچیە تورکەکە هات بە دوایاندا نیو سەعات پێشتر، بە زمانێکی زبرەوە گووتی: دەی پێنج دەقەی تر دەبێت ئێرە جێ بهێڵین نامەوێ لە یەك جانتای بچوک زیاتر بهێنن...

کە دەرکەوتن لە ماڵەوە ڕزگار هێشتا خەو پێڵوەکانی داخستبوون، پاش سواربوونی مینی بەسێك کە خەڵکیتریشی تێدا بوو، بە چارەگێك گەیشتنە شوێنێك لە قەراغی دەریا، کە چوونە ئەوێ چل پەنجا کەسیتریش چاوەڕوانیان دەکرد...

شڕە بەلەمێکی مام ناوەندی بوو و بەرێ کەوتن، تەنها یەك نەفەری تورك لەگەڵیان بەڕێکەوت، ئەویش هەر بەرلەوەی بڕۆن دوو پیاوی ئەوانەی سەفەریان دەکرد بانگ کردو فێری لێخوڕینی بەلەمەکەی دەکردن!

ڕزگار هەر لە خەودابوو، ناوە ناوە چاوی دەکردەوە، ودەخەویەوە لە خەویدا سپانج بۆب و پاتریك بە بەلەمێکی ژێردەریایەوە پیشوازییان لێکردن، خۆیی ودایکی و باوکی سواری ژێردەریایەکە بوون خۆشی لای سپانج بۆب

دانیشتبوو، زۆر کەیف خۆش بوو. کە سواری ژێر دەریاکە بوون، بە خێرایی لەسەر ئاوەکە ڕۆیشت و بازێکی دا بۆ ئاسمان و وەك دولفین بەسەر بۆ ناو دەریا خۆی هەڵدا...هەر کە ژێردەریایەکە بەر ئاوەکە کەوت، ڕزگار هەستی کرد هەموو لاشەی نوقمی ناو ئاو بوو، بە ئاگا هات، لەباوەشی دایکی بوو لەسەر ئاوەکە، وخەڵکەکە هەموو هاواری ئاسمانیان دەکرد...

ڕزگار گووتی دایە تازە سپانج بۆب هات، نازانم چی لێهات؟! ئێستا دەگەڕێتەوە دەمانبات لەگەڵ خۆی! بەس بەلەمەکەی زۆر بچووک بوو! چۆن جێگای ئەو هەموو خەڵکەی دەبیتەوە؟!

کوڕم دیارە چووە بەلەمێکی گەورە بهێنێ!

لەندەن

٢٠١٧/٥/١٣

دوو چیرۆکی وەرگێڕاو:

گفتوگۆی دوو مونەقەبە لەبازاڕێکی شەعبیدا

نوسینی: محمد عبد المجید

وەرگێرانی: محەمەد هەریری

بازاڕێکی قەرەباڵغ بوو، تەنها کچ و ژنی مونەقەبەی ڕووپۆشی لێبوو، هەندێکیان دەستی منداڵی بچوکیان گرتبوو، ئەگەر منداڵێك لەدەستی دایکی دەرچوو، کاتێکی تۆقێنەر و ترسناکی زۆری پێ دەچێت تا جارێکی تر دایکی بیدۆزیتەوە و هاواری ببیستێت.

مونەقەبەیەك خێرا لە دوکانێکی زێڕینگەری وەدەرکەوت، زێڕینگرە داماوەکەش بە هاوار دوای کەوتبوو، دەنگی بە ئاسماندا دەچوو، بەڵام هەر زوو لەناو قەرەباڵغیەکە ون بوو، کابرای خاوەن دوکان ئەگەر خەبەری پۆلیسیش بدات لە وەسفکردنی دەنگی و وەسفێکی وردی کلی چاوەکانی زیاتر نازانێت!

پاش چەند خولەکێك لەبەر قەرەباڵغی خۆی کێشا بە ئافرەتێکی مونەقەبەی تر، ئافرەتەکە زۆر بە ئەدەبەوە داوای لێبوردنی کرد، ئینجا ئەو گفتوگۆیە لە نێوانیان ڕوویدا:

مونەقەبەی یەکەم: [ژنەکە] ئەمڕۆ بازاڕ زۆر قەرەبالغە، گەرمایی وتیشکی خۆر جلە ڕەشەکانمان دەبڕێت و ئاگر لە

جەستەمان بەردەدا، ئەرەق وەك بارانی هاوینێکی بە تینی سوتێنەر دەبارێت.

مونەقەبەی دووەم: [کچەکە] حەمد وسوپاس بۆ خوا لە هەر حاڵێکدا. لە دەوروبەری ئەو بازارە دەژیت؟

مونەقەبەی یەکەم: نەخێر، بەڵام شۆفێرە هیندیەکە چاوەڕێم دەکات لە لای ڕاستی گۆڕەپانە گەورەکە، ئەو وەك دەزانیت من ناناسێتەوە لەناو ئەو هەموو ئافرەتە مونەقەبەیە، هەندێکیان خیماریش دەپۆشن، تەنها پسپۆڕی بۆنکرن و جۆری قوماش و چۆنیەتی ڕەوکردن مەگەر یەکێك بناسێتەوە!

مونەقەبەی دووەم: ئا، ڕاستە، ئەو نیقاب و ئەو خیمارە چەند جوانن، دەبەنگی پیاوان لە پێناو زیاتر پاسەوانیکردنی ڕەوشت وداوێن پاکیمان، هەلێکی هێندە زۆری پێداوین کە سفورەکانیش ئەو هەلانەیان نیە لە ئازادترین کۆمەڵگادا! من دەتوانم دزی بکەم بێ ئەوەی کەس بتوانێت بمناسێتەوە، پاش ئەوەی جەستەی داپۆشراوم بە ڕەنگی ڕەش ون دەبێت لەناو ئەو هەموو جەستە ڕەشپۆشانە.

مونەقەبەی یەکەم:من جیاوازم لەگەڵ ئەو ڕایەی تۆ خوشکی بەڕێزم، من نیقاب دەپۆشم لەبەر حەز وویستی مێردم، ئەوەشی گوێڕایەڵی مێردی بکات، گوێڕایەڵی خوای کردوە!
مونەقەبەی دووەم:بەڵام من بۆیە دەیپۆشم چونکە ئازادی کردنی ئەوەی دەمەوێتم بۆ دەستەبەر دەکات، پیاوانیش وادەزانن نیقابەکەم پشتێنی داوێن پاکییە.

مونەقەبەی یەكەم: من ڕەوشتم بەرزە، دزی ناكەم، سنوری حەڕام پێشێل ناكەم، بەڵام ڕۆڵم بەشێوەیەكی نێگەتیڤانە لە كۆمەڵگادا یاری دەكەم چونكە پاشەكشێم كردوە لە كۆمەڵگا، كەس نامبینێت، وەك ئەو كەسەی لە پەنجەرەی ماڵەكەیدا دەڕوانێتە هاتوچۆكەران و نایەوێت خەڵكانیتر بیبینن نەوەك بە ڕوانینیان بۆی توشی فیتنە بن لە دینەكەیاندا!

مونەقەبەی دووەم: تۆ زۆر چاك وفەقیر حاڵی، موسڵمانێكی ساویلكەی گوێڕایەڵی نێرینەكانی میللەتەكەی خۆتی، وەك چۆن گەجەروگوجەر لەبەردەم قامچی جەلاد، و سەركردە و خاوەن ماڵدا دەچەمێنەوە، هەرچەندە پێچەوانەی كیتابی خواش بوون!
تۆ تەوقە لەگەڵ كوڕی مامت دەكەیت، ئەگەر بە ڕێكەوت گەیشتنە یەك لە ڕێگادا، یان ستێكت بەسەر هات ناچار بوویت داوای یارمەتی بكەیت؟

مونەقەبەی یەكەم چاوەكانی بریسكانەوە بە پێكەنینێكی جوان و بەریئانە كە هیچ نێرینەیەك لە قەومەكەی نەیان دیوە باوك وبرا و مێردی نەبێت، وەك گاڵتەكردن بە خۆی گووتی: كوڕی مامم دەموچاوی نەدیوم لەوەتەی كە دوو منداڵ بووین لە هەیوانی ماڵە كۆنەكەماندا یاریمان دەكرد. ئێستا لە ئەمریكا گەڕایەوە پاش ئەوەی چەند ساڵێک لەوێ بوو، لە ڕۆژی سێیەمی گەڕانەوەی دوچاری ڕوداوێكی ئوتۆمبیل هات، و لە عاڵەتێكی مەترسیدار بوو كە بردیان بۆ نەخۆشخانە، لەگەڵ دایكی خۆیدا چومە سەردانی، بەڵام دەموچاوی نەدیتم!

دووەم: بەڵام ئەو كوڕی مامی خۆتە، ولەسەر جێی مەرگە، چۆن گفتوگۆیەكی ساغ ودروست لە نێوانتان ڕوودەدات

لەکاتێکدا تۆ ناناسێت، هەتا دەنگیشت گۆڕاوە لەوەی سەردەمی منداڵی؟
یەکەم: نێرەکانی قەومەکەمان لە زانا وفەقیهەکان دەڵێن دەموچاو دەرخستن حەڕامە، خوای پەروەردگار لێم تورە دەبێت، ئەگەر کوڕی مامم دەموچاوم ببینێت!

دووەم: جاتۆ باوەڕ بەو قسە قۆڕ وپڕ خوڕافاتانە هەیە؟ ئەو خوایەی کە گەل و هۆزەکانی دروست کردووین بۆ ئەوە [لتعارفوا] بۆ یەکتر ناسین، تورە دەبێت لەوەی بە گوێی بکرێت ویەکتر بناسین؟

یەکەم: نێرەکانی قەومەکەمان دەڵین دەموچاو عەورەیە و فیتنەیە، منیش جوانم هەرچەند جەند ساڵێکیش بەسەر هاوسەرگیریم تێپەڕیوە، ئەگەر کوری مامم دەموچاوم ببینێت لەڕووی سێکسیەوە دەوروژێت، هەتا ئەگەر جەستەشی وردوخاش بووبێت و لە جوڵەش کەوتبێت!

دووەم:لە ڕاستیدا ئەو نەخۆشیەی کە نێرەکانی قەومەکەمان دوچاری بوون، وادەزانن پاسەوانی داوێنمانن، ئازادی تەواوی پێ داوم بۆ کردنی ئەوەی دەمەوێ و هەر کاتێکی بمەوێ! پێرێ لەگەڵ برادەری برا گەورەکەم چومەوەماڵیان، کەس لە ماڵیان نەبوو، بەبەردەم خەڵکی گەڕەکەکە تێپەڕین بەناو پیاوە ڕیشدارەکانی کە پاسەوانی ئەخلاق و فەزیڵەت دەکەن لە خەو و ئاگایشیاندا، بەوپەڕی ڕیزەوە سڵاویان لێ دەکرد، لەوانەیە وایانزانیبیت من خوشکی بچوکی ئەوم! کاتێکی خۆشمان بەسەر برد، شەیتان سێیەم و چوارەم و دەیەممان بوو.

یەکەم: تۆ داهیە وبەڵای لە شێوەی کچێکدا، و فیتنەیەکی لەناو کوتاڵی ڕەشدا، نامەوێ وەسفێکی وردترت بکەم، نەبادا تووڕە بیت، چونکە لایق نییە بەتۆ!

دووەم: من زیاترم نەکردوە لە وەڵامدانەوەی داخوازی زانا وفەقیهەکان و دەسەڵات و دەبەنگ و ساویلکە وگێل و موزایدەکەران و بێدەنگ و نەزانەکانی کە داوامان لێدەکەن خۆمان سەرتاسەر داپۆشین، و بشارینەوە بە دووڕوویی، وچاویش بپۆشین لەو تاوانانەی کە لە ژمار نایەن، مادامەکێ دوور لە چاوی بینەران روو دەدەن!

نهێنیەکەت پێ دەڵێم کە بە کەسێکم نەوتوە، دەستەخوشکێکی خۆشەویستی خۆم کە زۆر سەربزیوە دەتوانێت خودی شەیتان لە خشتە بەرێت، توانی سێ شەو و سێ ڕۆژ لە باوەشی لاوێك بخەوێت لە ماڵی خۆیان، ژورێکی هەبوو لە نهۆمی دووەمی ماڵەوە، باوکی قەناعەت پێکرد، کە دەستەخوشکەکەی پێویستی بەوە بۆ دەرچوون لە کێشە خێزانیەکانی، چونکە زۆر شەریفە قسەش لەگەڵ پیاو ناکات، پێیوایە دەنگی ئافرەت عەورەتە وحەڕامە! خانمی بەڕێزم ئێمە دووڕووین تا سەرئێسقان، ساویلکەین تا دەبەنگی، گێلین تا پلەی شێتی. پاسەوانانی ڕەوشت وفەزیلەت کە هەموو ساتێکی ڕۆژ وشەو بۆمانی دووپات دەکەنەوە کە ئافرەت لە پەراسوێکی خوار دروست کراوە، و شەیتانێکە لە ماڵدا، زۆرترین بەشی خەڵکی دۆزەخ پێ دەهێنن، سەرتاپایان عەورەیە، هەر خۆیان پاسەوانی گوناهەکان و تاوانەکانمان دەکەن، لە بەردەرگای بەدڕەوشتی دەوەستن تا لێی دەبینەوە.

یەکەم: بەڵام من تەقوای خوا لە دڵمدایە، خیانەت لە مێردم ناکەم بۆ چەند چرکەیەکیش هەتا لە خەیاڵمدا، پەرۆشی ماڵەکەمم وەك پەرۆشی ئیمانم، بەڵام وەك باسم کرد، ڕێی گوێڕایەڵی کوێرانەم هەڵبژارد، بە تەواوی خۆم کێشایەوە لە رۆڵی نیوەی دووەمی کۆمەڵگا، خۆم لەناو ئەو پارچە کوتاڵە ڕەشەدا شاردەوە، بەپێی ئارەزووی ئەوانیتر دەڕۆم بەڕیوە، لە ترسی ئەوەی نێرەکانی قەومەکەمان ڕاست بن، ئەگەر بە گوێیان نەکەم دەموچاوم لە دۆزەخدا بسوتێت لەو ڕۆژەی هیچ بە هانات نایەت نە ماڵ و نە ئەولاد!

دووەم: هەمووومان قوربانی ئەو تێگەیشتنە نەخۆشە و ئەو هەوەسە سێکسیەی نێرەکانی قەومەکەمانین.

یەکەم: هاوڕاتم بە تەواوی، هەردەم هیواخواز بووم کە مافی پیادەکردنی ژیانێکی ئازاد و سروشتیم هەبێت، هەستەکانم لەسەر روومدا دەرکەوێت، خەڵکی تر تورەیی و ئارامگرتن و سورهەڵگەڕانی شەرم، وزەرد هەڵگەڕانی نەخۆشی، هەستی ڕق، وئاماژەی خۆشەویستی، هێمای ڕازیبوون، و گوزارشی قیزاندن ببینن.

تەنها هەقی خۆم نییە دەموچاوم دەرخەم یان بیشارمەوە، بەڵکو هەقی خەلکیتریشە بزانن لەگەڵ کێ قسە دەکەن، بگەنە قەناعاتەکانیان لە ڕوخساری تەواوکەری قسەدا، لە کڕین و فرۆشتن، و قوتابخانە و نەخۆشخانە و شەقام و بازاڕ، لە هەمووشیان گرنگتر پەیوەندیەکانی خێزانی گەورە، تا ژیان بە ڕاست ودروستی بڕوات بەڕێوە، دوور لە نەخۆشی گومان و وەسوەسە. داوێن پاکی من بەردەوام دەبوو ئەگەر دەموچاویشم

دەرکەوتبا، ئەتوش لەوانەیە ئەگەر دەموچاوت دیاربا یەکیک ڕێگری کردبایت لە گوناهەکانت.

دووەم: جاروبار گومانەکانم دەگەنە یەقین کە پیاو هەوڵ و کۆششێکی زۆری داوە بۆ قەناعەت هێنان بە ئافرەت دەموچاوی داپۆشێت بۆ داپۆشینی تاوان و گوناهەکانی خۆی! بەر لە ماوەیەکی کورت، پیاوێکم دیت لە تەك دوو ئافرەتی مونەقەبە دەڕۆیشت، لە نزیك ئەوانیش پیاوێك لە پشتیانەوە هەنگاوی دەنا، یەکسەر زانیم ئەو برادەری پیاوەکەی یەکەمە، دەشمزانی ژنی پیاوەکەی دواوە بەر لە هەفتەیەك سەفەری کردوە بۆ ماڵی باوانی لەبەر هۆکاری خێزانی. دوو دەقە زیاترم پێویست نەبوو لە هەموو سیناریۆی ئەو دوو پیاو و دوو ژنە تێبگەم!

پۆشینی دەموچاوی ژن هاوتەریبە لەگەڵ ڕوحی ئیسلام، دژی تەعالیمەکانیەتی، بەر تێگەیشتنی باڵاو دروست و عەقڵانی وێنەی تەقوا و ئیمان دەکەوێت، کە دەڵێت خوا زۆر لەوە گەرەترە وبەرزترە کە نێر ومێ دروست بکات، و لە گەل وهۆزی جیا دروستمان بکات بۆ ئەوەی تەعاروف بکەین ویەکتر بناسین، دوایی یەکتر نەناسینمان بەسەردا بسەپێنێت!

یەکەم:بەراستی تۆ سەیری، دەبینم کچێکی هەڵبەز ودابەز دەکەیت لە نێوان ئیمانێکی قایم و گوناهی بێ شەرمدا.
من ناکۆك نیم لەوەی کە خوای باڵادەست موعجیزەکانی بەدەنی لە دەموچاودا کۆ کردۆتەوە، ئەگەر زمانیش بەهانات نەیەت، ڕوخسار و دەموچاو دەتوانن مەبەستت بنوێنن، لەبەردەم دادوەر و پارێزەر و پیاوی ئاسایش و هاوپۆلت لە خوێندن و هاوڕێت لە کار، هەروەها لەگەڵ فرۆشیاری گزیکەر و لەگەڵ شوفێری

مەحرووم لە سێکس، کە نازانێت چەندە خۆڕاگری و توندی لە پاراستنی رەوشت وداوێنت تا دەموچاوت نەبینێت.

من کۆکم لەگەڵتدا کە داپۆشینی دەموچاو خەریکە بگاتە ئاستی تاوان لەبەر ملکەچیمان بۆ فیکری هەوەسبازی سێکسی کە عەقڵی نیرینەی میللەتەکەمانی داگیرکردوە، زۆرجار بە خەیاڵم دادێت پەچەکە لەسەر دەموچاوم لادەم تا ئەوەیتر گوزارشەکانی دەموچاوم ببینێت کە بەزمان نەمتوانیوە دەریببڕم.
دوێنێ نیگاکانی پیاوێك خەریك بوو ڕوپۆشەکەمی دەدڕی، خەیالی نەخۆشیم دەدیت چۆن دەجولا وەك جولەی شەیتان، هیوام دەخواست بتوانم پەچەکەم لادەم تا نیگا تورە و پڕ بە سوک روانینی من بۆ خۆی ببینیت لە ڕوخسارمدا، چونکە من ئافرەتێکی میردار و خاوەن شەرەفم، لە خوا دەترسم لە نهێنی و ئاشکرادا.

٢

مونەقەبەی دووەم: بۆ وادەزانیت من ڕازیم بەوەی دەیکەم؟ بەر لە ساتێك خۆم کێشا بە تۆ، چونکە ڕامکرد لە دوکانی زێرینگەرێك، پارچە زێرکی بەنرخم دزیبوو، بەخێرایی ڕامکرد بۆ ناو ئەو دەریا ڕەشە قەرەباڵغە، کە دەڵێیت دیمەنێکی تازیەباریە، وەك بڵێیت ئافرەت کچی حەوا نەبێت، بەڵکو کچێکی نازداری ئەهریمەن بێت.

من هەست بە خۆشیەکی لە ڕادەبەدەر دەکەم کاتێ گوناهەکانم لە دژی پاسەوانانی ڕەوشت تۆمار دەکەم. ئەگەر وڵات وگەلی خۆم خۆشنەویستبا، بە توندی داوای گواستنەوەی جانتایەکم رەت نەدەکردەوە لە شوێنێکەوە بۆ شوێنێکی تر، چونکە

دەمزانی سەرەتای کارێکی تیرۆرستیە. من بەو شێوەیەش شەیتانێک نیم لە ژێر نیقابدا.
کاتێ یەکێ تاوانێك ئەنجام دەدات، دەزگای ئاسایش یەکەم شت بەدوای بگەڕێت، ئەگەر لە ئەلف وبێی سیاسەتی ئاسایش بزانن، بریتیە لە وەسفی تاوانبارەکە، ودۆزینەوەی پەنجەمۆریەتی، کە خودا وای دورست کردوە قەت دوو کەس وەك یەك نەبن لەسەر ئەو زەویە. ئەو دوو موعجیزەیە، هەر یەکێکیان بەسە بزانین کە ئەو بونەوەرە جوانە دروستکەرێکی داهێنەری مەزنی هەیە. دەموچاو و دوو دەست ئەگەر بیانشارینەوە، مانای ئەوەیە خۆڵمان کردوە بەسەر دوو مەزنترین موعجیزەی خوا!

کۆمەڵگای دەبەنگ کە دەسەڵاتی ساویلکە پاڵپشتی دەکات، مۆری تێپەڕاندنی دەبەنگیەکانیشی لەلایەن پیاوانیکی دینی لیدەدری کە پیبیان وایە لە دین و دنیاش دەگەن، ئەوانە باوەشیان کردۆتەوە بۆ تیرۆریزم و داوێن پیسی.
منیش وەک تۆ هیوا دەخوازم بچمە ناو خەڵك، قسەیان لەگەڵ بکەم، دەموچاوم ببینن، هەست وسۆزم ئاشکرا بکەم، پیاو ڕیزم لی بگرێت وەك مرۆڤیك جیاوازی نەبێت لەگەڵ ئەو، نەك بەڵگە لە کۆنە کتێبەکان بهینیت بۆ ئەوەی بڵێت بەدیارکەوتنی دەموچاوم خوا توڕە دەکات.

مونەقەبەی یەکەم: ئەوە مانای ئەوەیە تۆ تۆڵە لە پیاوان دەکەیتەوە، یان هۆکاری تر هەیە لە دوای ڕەفتارە سەربزێوەکانت؟

مونەقەبەی دووەم: من دەمەوێ بۆ پیاوی بسەلمێنم کە ئەوەی لیی دەترسێت پیاوانێکن وەك خۆی، لەوانەیە برای یان باوکی

یان مامی یان برادەری خۆشەویستی خۆی بیت. تورەییەکی زۆر لە ناخمدا پەنگ دەخواتەوە لەبەر ئەو دووالیزمەی نیرەکانی میللەت تیایدا دەژین، زۆربەیان بیر لە نیوەی خوارەوەی پیاو و ئافرەت دەکەنەوە بە یەکسانی.

جارێکیان هەر بە ڕێکەوت نیقابەکەم هەڵدایەوە بۆ دوو خولەك، چونکە هەستم بە ئازارێك دەکرد لە دەموچاوم لەبەر بەریەک کەوتنی لەگەڵ پارچە قوماشێکی زبر وسەرەڕای گەرمای هاوین، ئاوێنەکەم دەرهێنا لییم دەروانی، لە ناکاو پیاوێکی پاسەوانی ڕەوشت وفەزیلەت پیم هەڵشاخا لەبەر چاوی خەڵك، وەك بڵێی من لەسەر شۆستەکە زینا بکەم.

سورپرایسەکە لیرەدا نیە، پاش کەمتر لە نیو سەعات هەمان پیاوم دیت گێچەڵی بە ژنان دەکرد لە شوێنێکی قەرەبالغ!
چاکی وفەزیڵەتی ئافرەت لە جاکی و فەزیڵەتی پیاو دەست پێدەکات، پیاوانمان بەندەی سەردارەکانیانن، پیاوە هەر خەڵکیتر دەتۆقێنێت، و بازرگانی چەك دەکات، وخاوەنی سۆزانیخانە و مەیخانە و تیاترۆخانەکانە، هەر ئەو نەخۆشی ئایدزی بۆ هێناین بەدیاری لە سەفەرە گوماناویەکانیدا. پیاوە ماستاو بۆ دەسەڵات دەکات، تەجاوز بە ئافرەت دەکات، حورمەتی پیاوانیش هەتك دەکات لە زیندانیەکاندا، گۆڕی بە کۆمەڵ هەڵدەکەنێ بۆ هاونیشتینمانانی بە ناوی سەرکردەی وڵات، مێژوو ساختە دەکات، دۆکیومێنتی نیشتیمانی ساختە دەکات، ناچارمان دەکات لەسەر تێگەیشتنیکی نەخۆشانە بۆ ئیسلامی پاکمان.

پیاوە لە ئافرەت دەدات وسوکایەتی پێ دەکات، دوایش لە نوێژیدا خەون بە حۆریەکان دەبینێت، کە پاش هەر هەر جووت بونیك کچێنی دەگەڕیتەوە دۆخی جاران. پیاو نەخۆشە بە

ئافرەت، بە دەسەڵاتێکەوە رەفتار لەگەل ئافرەت دەکات، وەک قەرەبوویەك بۆ بێ دەسەڵاتی لەبەردەمی سەرۆکی لە کاردا، یان لە پۆلیسخانە لە ژێر قامچی ئۆفیسەرەکانی پۆلیسدا، یان لەپێش زانا وفەقیهەکان کە باسی چۆنیەتی مامەڵەی ئافرەتی بۆ دەکەن لەسەر جێگا و جووت بوون و حەیز و نشوز و یاخی بوون، بەڵام فێری ئادابی ڕەفتارکردن و ڕەتکردنەوەی کۆیلایەتی ناکەن، بەرلەوەش فێری پاراستنی کەرامەتی ناکەن وەك هاوڵاتیەکی ئازاد و سەربەخۆ.

یەکەم: هەست بە غەزەبیکی گەورە دەکەم کە قەوارەیەکی بچوك ولاواز دەهەژێنێت، خوشکی بچوکم تۆ پێویستیت زۆر بە پیاوێکە بتپارێزێت، پێویستیت بە سینەیەکە سەرت بخەیتە سەری، پێویستیت بە خێزانێکە کە نوتفەی پیاو دروستی دەکات تا ببیتە دایکی مندالان.

دووەم: من بەدوای قەوارە و پێناسەی خۆم دەگەڕێم وەك ئافرەتێکی موسڵمان، تێگەیشتنی پیاوانە هەموو جوڵەیەك و ئاماژەیەکی بۆ دیاری نەکات، یان بە تاوانبار و بەڕەڵلام بزانێت، چونکە من بە گوێی خوام کردوە و دەموچاوی خۆم دەرخستوە.

یەکەم: بیرت لە خشتەت نەبات وابزانیت من لە بەرەی دژی تۆ و کارەساتەکانی تۆم، کە ملیۆنەها ئافرەت بە دەستیەوە دەناڵێنێت، منیش خەون بە ئازادیەکی پابەند دەبینم، خەون بە بەژداریەکی سەنگین دەبینم، و خەون بە تێکەڵاوبوون لەگەڵ ئەندامی ئەو خێزانانە دەبینم کە دەیان ناسین، و تەوقە لەگەڵ برادەری کوڕەکەم بکەم، وڕیزی لێ بگرم و ڕیزم لێ بگرێت.

من لەو باوەڕەدام کە خوای گەورە توڕەیە لە پیاوانی ئەو ئومەتە، ئەوانەی لە دینە مەزنەکەی شتانێکی وا بچووك و بێ ئەرزشیان گەورە کردوە و دەرهێناوە، ئێمە ئیسلام بە دوور دەزانین لەو شتە بی ئەرزشانە.
پیاوی گورگ ڕەفتار هەموو پیاوێکی تر وەك گورگێك دەبینێت کە هاڤرکێی لەگەڵ بکات لەسەر نێچیرەکەی، بەڵام خۆی وەك یەکێك لەو پیاوانە نابینێت، کە لە خەیاڵیاندا پەلاماری ئافرەت دەدەن!

کێشەکە لەوەدایە پیاو تەفسیری دین و دەسەڵات و جەنگ و لاقەکردن و بازرگانی تلیاك و بنیاتنانی زیندان و سۆزانیخانەکان و پاڵپشتی سەرکردە ملهوڕەکان و یارمەتیدانی دیکتاتۆرەکانی بۆ خۆی مۆنۆپۆڵ کردوە.

من لە ناوەوە باوەڕم وایە کە داپۆشینی دەموچاو تاوانیکە دەرهەق بە پەروەردگار، ژیانیش دروست نییە وسەرناگرێت بەبی یەکتر ناسین، بەڵام لەبەردەم دەبەنگی پیاودا و نەقسی عەقڵیدا ناتوانین ناڕەزایی دەربرین، چونکە یەکسەر تەکفیرمان دەکات، شتێکی تری لی دەرەنجام دەکات، بە درۆ و بە بوهتان دەڵێت کەوا ئێمە داوای ئازادی خۆرهەڵاتی دەکەین، وداوای بەڕەڵایی و دەرخستنی دەموچاو دەکەین، هەتا ڕاوکردنمان ئاسان بێت!

پێم نەگووتی پێشتر کە پیاوان ناقیسی عەقڵ ودینن؟!
دەستەخوشکێکم پیاوەکەی نەیهێشت بە هیچ شێوەیەك ئوتۆمبیل لێ بخوڕێت بۆ گەیاندنی مناڵەکانی بۆ قوتابخانە. ئافرەتەکە دەیویست منداڵی خۆی بپارێزێت، بەڵام مێردەکەی خۆی دەپاراست، وایدەزانی لەگەڵ دەرخستنی دەموچاوی و لێخوڕینی

ئوتۆمبیل ژنەکەی خۆی دەهاوێژێتە باوەشی یەکەم پیاو چاوی پێ بکەوێت. پیاویش بە عادەتی خۆی گومان لە ژن ناکات بەرلەوەی گومان لە خۆی نەکات، هەموو پیاوانی تریش وەك چرنوکدار نابینێت، بەرلەوەی هەست بە چڕنکوکەکانی خۆی نەکات!

پیاوی وا دەبەنگن ئەگەر کێشەکە پەیوەندی هەبوو بە پاراستنی منداڵەکان، چونکە ئەو گورگەی بۆیان لە کەمینە وەک ئەو پیاوە، فڕوفێڵ و تەکنیکەکانی دەستدرێژی و لاقەکردن و گێچەڵ باش دەزانێت.
کارەسات ئەوەیە پاش سێ ساڵ باوك و دایك بۆیان دەرکەوت کە سایەقی زگورتی و مەحروم لە سێکس، گێچەڵی سێکسی بە بە منداڵەکانیان دەکات لە ماوەی ئەو چەند خولەکەی کە منداڵەکان سواری ئوتۆمبیل دەکات و یان کاتێ دادەبەزن. بە بیانووی بەستنی پشتێنی خۆبەستنەوە دەستی لە هەموو جەستەی بەریئی منداڵەکان دەدا، لەگەڵ ئەوەشدا ملیۆنەها نیرینەی پاسەوانی رەوشت چاوپۆشی دەکەن لەو تاوانەی کە ڕۆژانە ڕوو دەدەن، تەقوای خوا ناکەن لە منداله لاوازەکانیان.
پێم نە گووتی پیاو دەبەنگە؟

دووەم: تۆ خانمێکی ڕەوشت بەرزی میرد و شەڕەف و عەرز و دینت دەپارێزیت، بەقەد من پیاو ناناسیت، هەرچەندە تەمەنیشم بچوکە. من لە هەموو شوێنێك دەیان بینم، لەگەڵیان دەچمە ژووری داخراوەوە، سەرم بەرز دەکەمەوە پاش داپۆشینی دەموچاوم و هەنگاونان بەرەو ئەنجامدانی کارێك کە بە مێشکی هیچ کەسێك داناچێت لەوانەی سەیرمان دەکەن! ئەوان ژنێك یان کچێك یان هەتا پیاوێکی شاراوە لە ناو بەرگێکی ڕەشدا دەبینن، ئیتر بڕایەوە.

من بەشێکم لە کۆمەڵگایەکی دەبەنگ، دوو روو، پیاوانی سەرقاڵن بە قەدەغە کردنی خەلوەت، بەڵام ڕێگای ئاسانتر دادەهێنن بۆ ئەنجامدانی خەڵوەتە پڕ حەڕامەکان.

دەستەخوشکێکم هەیە هێندە جوانە ئەگەر ژنخوازان ببینن شەڕی لەسەر دەکەن، ئەویش دەتوانێت یەکێکیان بە دڵی خۆی هەڵبژێرێت، ئێستا نزیکەی سی ساڵی تەمەنە هێشتا شووی نەکردوە، ئەو یەکێکە لە ملیۆنەها قەیرە لە جیهانی عەرەبی مونافیقدا.

بە کوڵ لای من گریا منیشی خستە گریان، کاتێ باسی ئەو داخوازیکەرانەی دەکرد کە هاتبوونە خوازبینی بەپیی وەسفکردنی ژنانی تر یان هەندێ لەوانەی دەیناسن. ئەنجامەکەی ڕەت کردنەوەی کچەکە بوو بۆ هەموو ئەوانەی دەیانویست هاوسەرگیری بکەن لەگەڵ کچێك کە نەشیان دیوە، ودڵیشیان بۆی لی نەداوە، یان هەتا هەستیشیان بۆی نەبزواوە!
ئەو ئافرەتە لە جیهانی حورمەکان ژیان دەباتە سەر، ساڵ تێدەپەڕن، تەمەن جوانی هەڵیدەبزرکینێ، چاوەڕیی نەناسراوێك دەکات لە دەرگای ماڵەوە بدات، بۆ کرینی ئەو کەلوپەلەی، کە ماوەی بەسەرچوونی نزیك بۆتەوە، بەپیی تیگەیشتنی کۆمەڵگاکەمان.

یەکەم: بەڵام ئافرەتی قەیرە لە کۆمەڵگا تێکەڵاوەکانیش هەن، و سفوریشن، وانیە؟

دووەم: لەو حالەتەدا هەل ومەرجی تر لە گۆڕێ دایە، دەتوانین باسی ئەوە بکەین کە زەواج قیسمەت ونسیبە، خودا چاکەی خۆی دەبەخشێتە داوێن پاکان.

بەڵام ئەوەی لای ئێمە ڕوودەدات شێوەیەکە لە شێوەکانی کۆیلایەتی، باوکان کوتاڵەکانیان [کچەکانیان] دەشارنەوە تا ڕۆژی فرۆشتنی کابرا نابینێت، زواج ودیتن لەیەك ساتدا ڕوو دەدەن!

ئیسلام کۆتا ئایینی ئاسمانیە، پێویستە موسڵمانان لەگەڵ سەردەمدا ئاشت بنەوە، چونکە ئەوان وشەکانی خوایان پێیە کە بۆ هەموو کات وسەردەمێك گونجاوە.
دەزانیت بۆ ئیسلام داوا دەکات زەواج ئاشکرا بکرێت؟
هەتا خەڵك یەکتر بناسن، ڕێگای داوێن پیسی ببڕێت، تا هاوسێ و خەڵکی گەڕەك و دۆست و ناسیاو و برادەران و هاوڕێی کارکردن هەمووی بزانن کە ئەو ئافرەتە ژنی ئەو پیاوەیە.

٣

یەکەم: لە دواوەی گوناهە قێزەوکانت، من حیکمەتێکی عاریفانە، و باوەڕێکی بەهێزت تیادا دەبینم، هەروەها حەزی تەوبەیەکت تێدا دەبینم کە لەڕێگای ئەو چەمک وتێگەیشتنە ڕۆشنانەتەوە خۆی بەیان دەکات، لەسەر زمانی کچێك کە بەداخەوە تۆڵە لە هەموو شتێك دەکاتەوە لە دەوروبەری خۆی.
بەڵام من بەدوای ئاشتی لەناو ماڵەکەمدا دەگەڕێم، گوێڕایەڵی مێردم دەکەم، ڕۆڵی خۆم لەو کۆمەڵگایەدا تەنها لە ناو ئەو جلە ڕەشانەوە دەگێرم، کوتاڵەکەی بۆن دەکەم، تاڵەکانی هەڵدەمژم، تیشکی خۆریش ناتوانێت دیودەر بێت بۆ سەر پێستم تا تەندروستی و جالاکی وجوانی سروشتی پێ ببەخشێت.

من هێزی ململانێی پیاوم نییە، ئەو دەتوانێت قسەی چەندین پیاوی وەك خۆیم بۆ بهێنێتەوە کە بەر لە سەدان ساڵ ژیاون، ئینجا دەیانکاتیش بە داوەر و حاکم بەسەرم.
من دژی بەگژداچوونی ئەوم، ئەو هەقی لێدانمی پێیە، هەقی کۆچ کردنم، هەقی منداڵ گلدانەوەی هەیە لەبەر یاخی بوون و نشوزم، ئەو دەتوانێت پشت بە دەسەلات و پاسەوانانی فەزیلەت و دادگا ببەستێت بۆ ڕاستکردنەوەی منی پەراسووی خوار! من لە ژیر ئەمروئاماژەی پەنجەی ئەوم، کەچی بە خەلك دەلێت من شاژنم لە ماڵەوە!

چەند ئاواتەخوازم ئەو خەڵکی خوایە بناسم، وزانیاری بەدەست بێنم. پیاوانی تر ڕاستەوخۆ قسەیان ئاراستەی من بکەن، نەك لە ڕێگای ناوەندکارێك، خۆم زاڵبم بەسەر قسە و کردارم، جیاوازیش بزانم لە نێوان مەڕ وگورگ بەبێ یارمەتی پیاوێکی تر. من پێویستیم بە شاردنەوەی دەموچاوم نییە بۆ سەلماندنی باوەڕم بۆ خەڵکانی تر، چونکە ترس وتەقوای خوا لە دلمدایە، ئەو شەیتانەشی بە چرپەیەك بەسەر پیاو سەردەکەوێت، ئافرەت بە بەهێزتر و شەریفتر لە زۆربەی پاسەوانانی ڕەوشت لە پیاوان دەبینێت.

دووەم:بەڵام من هاوپەیەیمانیەکی کاتیم بەستوە لەگەل شەیتان، منیش گوێرایەڵی دەبەنگی پیاو و دەسەلاتم، دەستەوان لەدەست دەکەم کاتێ دزی دەکەم، تا پسپۆڕان پەنجە مۆرم نەناسنەوە.
دەموچاویشم دەشارمەوە کاتێ کارێکی حەڕام دەکەم، هەمووشی لەگەڵ پیاودا دەیکەم، بەڵکو دەترسم بڵێم زۆربەیان پاسەوانانی فەزیلەت و ڕەوشتن لە شەقامەکان وماڵ و کاردا!
ئەگەر هەر پیاوێك لە کۆی پیاوەکانی تر دەترسێت و وادەزانێت خۆیان مەلاس داوە بۆ ژن وکچ و خوشکانیان، کەوابوو چی

دەمێنێتەوە لە بەهای خێر و خۆشەویستی و لێبوردەیی و باوەڕ ومتمانە؟

من بە چاوی خۆم کچانی وام دیوە هەموو جۆرە داوێن پیسیەك ئەنجام دەدەن، بەڵام لە کۆمەڵیشدا زۆر ڕیزیان لێ دەگیرێت، چونکە گیلەپیاوان وادەزانن شاردنەوەی دەموچاو گورزێکی کوشندەیە بۆ وەسوەسەی شەیتان و هەموو تاوگیریەکانی [اغراء]!

لەناکاو گریانی منداڵێکی بچوك قسەکانی پێ بڕین لەوە دەچوو دایکی ون کردبێت لە قەرەباڵغی بازاڕ. بە دوو چاوی ترسڕژاودا دەیڕوانی بەدوای ئەو کەسەی کە سۆز وخۆشەویستی دەداتێ.

گریانی منداڵەکە بەرز دەبێتەوە هەرچەندە چاویشی دەگێڕا بەو کچ وژنانەی سەرتاپایان لە رەش دا نقووم ببوو، لە دیمەنێکی نامۆی ئەوتۆدا دەتوت لە هۆڵی تازیەدان و ماڵئاوایی لە ژیان دەکەن، پاش ئەوەی خۆیان لێی کشاندۆتەوە بەر لە ماوەیەکی درێژ. دوایی هێدی هێدی دەنگی گریانی منداڵەکە نزم دەبوەوە بە دەم سەرسوڕمانی لەو هەموو ڕەشپۆشە کە وەک یاری خێوی لە یەك چوو لە یەکیان دەکرد.

یەکەم: هەست دەکەم چاوپۆشینی دەسەڵات لە نیقاب وپەچە داوەتێکی ڕاشکاوە بۆ هێزە تیرۆریستەکان کە خۆیان بشارنەوە لە وێنەی ئافرەتدا. وەك دەزانی دەیان ڕوداوی تیرۆرستی لە وڵاتەکانمان لەژێر ئەو پەردەیە ڕوویانداوە، بەڵام لەوە دەچێت جۆرێك لە تەواوکاری هەبێت لە نێوان دەبەنگی دەسەڵات و دەبەنگی پیاودا، پاش ئەوەی پیاوانی دینی پاکانە وبەڵگەگەلێکی لاوازیان بۆ نیقاب دۆزیەوە، کردیانن بە بەڵگەی حاشالێنەکراو،

بەو شێوەیە بانگەوازی کردن بۆ تیرۆریزم و شاردنەوەی داوێنپیسی پیرۆزکران.

من ئێستا وتارێکی درێژی دکتۆر محمد شوقي الفنجري و وەڵامی گفتوگۆکەرانیم لە بیرە [ڕۆژنامەی القبس ی کوێتی لە ١٩٨٦/١٠/١٧] تیایدا بە بەڵگەی ئیسلامیەوە دەیسەلمینێت، کە قابیلی ڕەتکردنەوەو لێکدانەوەی تر نین، کە نیقاب زۆر بە توندی مەکروهە. وەك زانراوە ئافرەتان لە دوای پێغەمبەر [د.خ] نویژیان دەکرد بە ڕووو دەرخستنەوە، وەحیش دانەبەزی داوای لێبکات دەموچاوی داپۆشی، سەرەرای ئەوەی پیاوان لە دەوروبەر و پێشیان هەبوون، هەبوو زوو دەهات و هەبوو دوا دەکەوت لە نوێژ. [بەڵکو لە یەک حەوزی ئاو ژن وپیاو دەستنوێژیان دەشوست بەبێ نیقاب- وەرگێڕ]

دووەم: هەست بە سوکایەتیەکی زۆر دەکەم کاتێ دەموچاوم دادەپۆشم ولەگەڵیشیدا ناسنامە و کەسایەتی و مرۆڤایەتیم زیندەبەچاڵ دەکەم، تەنها لەبەر ئەوەی پیاو نایەوێت کەس مولکی تایبەتی خۆی ببینیت.
باوەڕ دەکەیت کە هەندێ مونەقەبە کاتێ بڕوانامەی دەرچوونیان لە سەرانی دەوڵەت وەردەگرن رەتی دەکەنەوە تەوقەیان لەگەڵدا بکەن؟

باشە بۆ لە ماڵەوە دەردەچن، وبەژداری ئاهەنگی دەرچوون دەکەن لە بنەڕەتدا؟ هەتا زەردەخەنەی شادی یان پێکەنینی خۆشیان لێ قەدەغە کراوە، نەوەك پیاو توشی فیتنە بن، موچرکی سێکسی لەناو نێرینەکانی ئاهەنگەکە بڵاوبێتەوە، دواجار ئەرز وئاسمان بهەژیت لە گەورەیی ئەو تاوانە!

یەکەم: لە گرفتی پیاودا سەرم سوڕدەمێنێت، کە ڕۆژانە گوێی لە پێنج بانگ دەبێت، بەرەبەیان وبەیانیان و ئێواران بۆ خوا لەسەرپێی ڕادەوەستن، قورئان دەخوێنیتەوە و دەبیستێت، فێری زاڵبوون بەسەر خۆیدا دەکرێت، داب ونەرێتی کۆمەڵایەتیش ڕێی پێ دەگرێت، ترس لە خوا و لە ویژدانیش پەروەردەی دەکات، لەگەڵ هەموو ئەوانەشدا وادەزانێت ژێرەوەی بەستراوەتەوە بە سەرەوەی، و شەهوەی سێکسی لە خەیاڵیدایە، چاوەکانیشی لە ژندا بەدوای هاوبەشیە مرۆییەکان ناگەڕێت، بەڵکو یەکسەر بازدەداتە سەر چوارپایە هەر کە زانی پیاوێك لە ئافرەتێك دەڕوانێت.

ئێمەی قوربانی نەخۆشی پیاو و لاوازی ئەو و بێ متمانەیی ئەو بە پیاوانیترین، هەندێ جار دەبینە قوربانی سەرشێتانەی شاردنەوەی پیاو بۆ تاوانەکان و ئارەزووەکانی ئەوین، دەموچاوی ئێمە دەشارێتەوە تا خۆی ئاشکرا نەبێت لەناو کۆمەڵدا.

پیاو زۆربەی جار داوای شاردنەوەی ڕوخساری ژن دەکات بۆئەوەی خۆی بشارێتەوە، نەك ئەو بشارێتەوە!
چاو دەنوقێنێت لە زیانەکانی شاردنەوەی دەموچاوی ئافرەت لەسەر خێزان و بەهای شەرەف وکەرامەتی ئافرەت. کاتێ پیاو قسەی دێرینەکان لێکدەداتەوە، و نوسینی کەسانێك دەخوێنێتەوە کە بەر لە هەزار ساڵ ئێسک وپروسکیان نەماوە، هەر بە ئەنقەست عەقڵی دەخاتە لاوە، و کرنۆش بۆ پیاوگەلێك دەبات کە لە ژیانیدا نەیدیون وەك چۆن کرنۆش بۆ خاوەنشکۆی وڵات دەبات!
تۆ سەیرت نایەت بە شەرە بێ کۆتاییەکانی پیاوان لەسەر ڕوداوگەلیك کە زۆر دەمێکە ڕویان داوە وبەسەرچوون، یان

گفتوگۆ و ناکۆکی سیاسی و عەشایەری کە چەندین سەدەی بەسەردا چووە؟!

دەست لە دەست نادەیت و خەم لە نا جوامێری و بێ عەقڵی پیاوان ناخۆیت کاتێ کردەی کوشتن و سەربڕین و تایفیەت دەکەن، وئێمەی ئافرەتی لاوازیش نرخی هەڵەشیی پیاوان و لێکدانەوە دەبەنگەکان و دەق پەرستی دێرینەکانی پیاوان دەدەینەوە؟

دووەم: ئەگەر دەقی یەکلاکەرەوە [قاتیع] و پیرۆز نەبا، دەمگووت کەوا دایکە حەوا بنچینەی دروستکراوانە، و و پیاو لە پەراسوێکی چەماوەی ئافرەت دروست بووە!
من لەتۆ زیاتر تورەم لەو لێکدانەوە نیرسالاریانە بۆ جیهانی ئافرەت، ڕەتی دەکەمەوە دانیشم فەتوانامەکانی ئافرەتان بخوێنمەوە کە پراوپڕن لە کتێبە کۆن ونوێکان، وڕۆژنامە وگۆڤارەکان وکەناڵە ئاسمانیەکان، وەك بڵێیت پیاو کێشەی کۆتایی هاتوە لەگەڵ دەسەڵات، و دەسەڵاتی مرۆیی وخێرخوایی سەپاندوە، وستەمی لە کۆڵ ستەملێکراو و گیراوان کردۆتەوە، یاساگەلیکی دەرکردوە لە دژی لاقەکردنی ئافرەتان، یان گێچەڵی سێکسی بە منداڵان!

پیاو ملی شۆڕ دەکات بۆ هەموو نوێنەرێکی دەسەڵات، کاتێکی دەگەڕێتەوە ماڵەوە بە زەبری مۆڵەتی ئاسمان هەژموون وکەڵەگایەتی خۆی دەسەپێنێتە سەر ئافرەت.

یەکەم: گرتەیەکی ڤیدیۆیی پیاوانم دیت کاتێ ئافرەتێکی زیناکەریان [لەگەڵ پیاوێك هەڵبەتە] بەردباران دەکرد، خۆزگە نەمدیبا.

قەسوەت وبێ بەزەیی ڕوون وئاشکرا بوو لە ڕوخساریان وەك بڵێی ویژدان و سۆزی دەبەنگانەی خۆیان رەجم بکەن، یان وەك بڵێی بیانەوێت پەلە بکەن لە شاردنەوەی تاوانەکانیان لە لاشەی ئەوە ئافرەتەی کە لەگەڵ بەرکەوتنی هەر بەردیك ئاهوناڵەی بەرز دەبوەوە.

دووەم: بەڵکو رەجمکردن بە وشە و نیگای گوماناوی و ئەوامر و نەواهی زۆر دڵ رەقانەترن لەوەی بۆ منی باس دەکەیت. ئێمەی ئافرەتان لەبەردەم بەرپرسیاریەتێکی گەورە داین بۆ ڕزگار کردنی پیاو لە هەوەسی سێکسی، و کۆیلایەتی بۆ دەسەڵات، وڕقلێبوونەوەی لە خۆی، و ڕزگارکردنی لە جیهانی موزایەداتی دینی، کە دینی پیرۆز لە جوانی و کەمالی و ناوەرۆکی دادەماڵیت بۆ توێکڵ و دەبەنگی و بێ عەقڵی.

یەکەم: بەڵکو پیاو پیویستە بەر لە هەر شتێك فێر بیت کە خوای بەدیهێنەری ئەرز وئاسمان لەوە گەورەترە ستەمی بخەینە پاڵی، کە ستەمی لە خۆشی حەڕام کردوە.
پیاو پێویستی بە چارەسەرێکی خێرا هەیە بەرلەوەی بونەوەر وێران بکات، وخۆشی وێران بکات و پەرستگاکە بسەر هەمووواندا بروخێنێت.

تا ئێستا شۆك بەری نەداوم کاتێ قسەی لاوێکم خوێندەوە، کە دەڵیت کاتێ کچێك یان ئافرەتێك دەبینێت بە دڵی بێت، لە خەیاڵیدا وێنای دەکات کە ئەوە حۆریە، هەر لە خەیاڵیدا سێکسی لەگەڵدا دەکات، وادەزانێ، و لەو باوەڕە دایە کە هەردوکیانی چنگ دەکەوێت: چیژ وخۆشی شەهوەتی خەیاڵی، و پاداشتی باوەڕی کە بەو زوانە دەکەوێتە باوەشی حەفتا وسێ حۆری، بەڵکو

یەکێ لە فەقیهەکان گووتی، پیاو لە حاڵەتی ڕەپبوونی بەردەوام دەبێت لە بە هەشتی نەمردا!

دووەم: ئێستا دەبێت بەجێت بێڵم چونکە مەوعیدێکم هەیە لەگەڵ یەکێك لە پاسەوانانی فەزیلەت و رەوشت، فەرمانی پێکردم دەموجاوم بە خیمار داپۆشم هەتا خەیالی جاویشم دەرنەکەوێت، چونکە ئەو ژنداره، وترسی ماڵ وخێزانەکەی هەیە، ونازانێت ئەوەی ئەو دەیکات، برام و لەوانەیە باوکیشم بیکەن! ئەوە بازنەیەکە لە نیفاقی کۆمەڵایەتی و مل و سەر خستنە قوڕە نەك تەنها خۆڵ.

یەکەم: خوشکی بچوکم من بانگت دەکەم بۆ پابەندبوون بە بەها وپرنسیپەکان و خێر و شەرەف، ئەو کاتە پیاو نێچیری وا بە ئاسانی دەست ناکەوێت.
دووەم: لەو حالەتەدا من نیقابەکەم هەڵدەگرم و دەموجاوم دەردەخەم، چونکە منیش خوا خولقاندوومی، ڕوحی خۆیمی تی خستوه. تەنها نیگایەك بۆ دیمەنی زەوی داماو کە لێوان لێوە لە شەڕ وتایفەگەری و هەژاری دەمانگەیەنێتە ئەو بڕوایەی کە زۆرترین ئەهلی دۆزەخ لە پیاوانن!

لەندەن
٢٠١٥/٤/١٠

گفتوگۆی دوو كۆرپه‌ڵه‌ی دوانه له ناو سكی دایكیان!

-پێم بڵێ باوه‌ڕت به ژیانی پاش له دایكبوون هه‌یه؟

-بێگومان، پاش له دایكبوون ژیان دێت،، له‌وانه‌یه ئێمه لێره‌ین بۆ ئاماده‌باشی پاش له دایكبوون...

-ده‌ڵێی عه‌قڵت له ده‌ست داوه؟! له پاش له دایكبوون كۆتاییه وهیچ شتێكیتر نییه! كه‌س له‌وێ نه‌گه‌ڕاوه‌ته‌وه بۆمان باس بكات! ئینجا وا دابنێ ژیان له‌وێ هه‌یه، ژیان وه‌ك چیه و به‌چی ده‌چێت؟!

-نازانم به ته‌واوی، به‌ڵام هه‌ست ده‌كه‌م ڕووناكی له هه‌موو لایه‌ك هه‌یه، له‌وانه‌یه له‌وێ له‌سه‌ر پێ بڕۆین و به ده‌ممان شت بخۆین...

-ئه‌ی كه ده‌به‌نگیت! ڕۆیشتن به‌و دوو پییه لاواز ونه‌رمه ناكرێت! ئه‌ی چۆن ده‌توانین به‌و ده‌مه عه‌نتیكه‌یه شت بخۆین؟! ئه‌ی ئه‌و په‌تی ناووكه نابینیت؟!

بۆ ساتێك بیری لێبکەرەوە: ژیان لە پاش لە دایكبوون مومكین نییە، چونكە پەتی ناووكی لەوە كورترە ڕێگای پێبدات!

- ڕاستە، بەڵام هەست دەكەم لەوێ شتێك لە ئارادایە، كە جیاوازە لەوەی پێی دەڵێین ژیان لە ناو ڕەحمدا.

-تۆ بەڕاستی ئەحمەقی! لە دایكبوون كۆتایی ژیانە...لە پاش لە دایكبوون هەموو شت كۆتایی پێ دێت!

- لەسەر خۆبە... من دەقاودەق نازانم چی ڕوودەدات، بەڵام دایك یارمەتیمان دەدات...

- دایك؟! بۆ باوەڕت بە دایك یش هەیە؟!

- بەڵێ

-هەر ئەحمەق نیت، تۆ شێتیشی! بۆ پێشتر دایكت بینیوە لە شوێنێك؟! كەس پێشتر بینیویەتی؟!

-نازانم بەڵام ئەو دەورەی داوین لە هەموو لایەك. ئێمە لە ناواخنی ئەودا دەژین، بە دڵنیایەوەش ئێمە بە فەزڵ و سایەی ئەو دەژین و هەین!

-واز لەو قسە هەلەق و مەلەقە بێنە، وسەرم پێی مەیەشینە! قەت باوەڕ بە دایك ناکەم، تا بە چاوی خۆم نەیبینم!

-ناتوانیت بیبینیت، بەڵام ئەگەر بێدەنگ بوویت و گوێت قوڵاخ کرد، دەتوانیت گوێت لە گۆرانی دایك بێت، دەتوانیت هەست بە خۆشەویستی ئەو بکەیت...

- ئەگەر بێدەنگ بوویت و گوێت گرت بە جوانی، هەست بە میهرەبانی دەکەیت لەناو دڵتدا دەلەرێتەوە!!

نووسەری یۆنانی: دیمتری ئەفیرینوس

وەرگێڕانی: محەمەد هەریری

چیرۆکەکان	ژمارەی لاپەڕە

محەمەد هەریری

* لە ساڵی ١٩٦٦ لە هەولێر دایکبووە. لە بواری نوسیندا بە "محەمەد هەریری" ناودێر کراوە. کۆلیژی ئادابی بەشی ئینگلیزی لەزانکوی سەلاحەدین تەواو کردوەو، لە ساڵی ٢٠٠٦ لە وڵاتی بەریتانیا ماستەری لە لە وەرگێڕانی زمانی ئینگلیزی بەدەست هێناوە.

لە کۆتایی هەشتاکانەوە دەنوسێت لەسەر بابەتی سیاسی و دینی و فیکری و کۆمەڵایەتی.

لەساڵی ١٩٩٥ کۆچی هەندەرانی کردوەو لە بەریتانیا نیشتەجێ بووە. سەرنوسەری روژنامەیەکی کوردی و گوڤارێکی عەرەبی بووە، بە کوردی و عەرەبی و جاروبار ئینگلیزیش دەنووسێت.

بە بەردەوامە لەنوسین لە رۆژنامەو ماڵپەرە کوردی و عەرەبیەکان، تۆڕەکانی پەیوەندی کۆمەڵایەتی فەیسبوك، وەك نوسەرێکی کوردی سەربەخۆ خاوەن رای تایبەتی خۆیەتی

لەسەر زۆربەی ئەو کێشانەی لە گۆڕەپانی کوردستان و جیهانی ئیسلامیدا روو دەدات.

سەرەکیترین بواری نووسینی دەربارەی توندڕەوی دینییە لە کوردستان و جیهانی ئیسلامیدا بە گشتی، لەو بوارەدا سەدان وتاری بڵاوکراوەی هەیە. توندڕەوی دیینی بە تایبەتی سەلەفیزم بە هەموو فۆرمەکانیەوە. بەڕای نووسەر خوێندنەوەیەك و فکرێکی نامۆیە بە سروشتی دینداری کوردی، نووسەر پێی وایە دەبێت کورد ڕزگاری بێت لە هەموو فۆرمە ئیسلامە نامۆکانی عەرەبی و غەیری عەرەبی، خاوەن دیدو خوێندنەوەو فۆرمی تایبەتی خۆی بێت.

گرنگیەکی تایبەت دەدات بە دۆزی ئافرەت لە ئیسلام و کۆمەڵگای کوردیدا تا ئێستا سەدان وتار و دوو کتێبی تایبەت کردوە بە دۆزی ئافرەتی کورد کە پێی وایە کەوتۆتە نێوان بەرداشی توندڕەوی دینی و توندڕەوی هەندێ لە فێمنستەکان.

هەروەها لە بواری ڕەخنەی سیاسیش دەنووسێت، بە تایبەتی لەسەر ئەزموونی دەسەڵاتی کوردی. نوسەر خەبات لە پێناو بەرقەرابوونی دیموکراتیەت و مافەکانی مرۆڤ لە کوردستاندا.

بەرهەمەکانی:

- داعش کێیە و مەشروعیەتی لە کام سەرچاوە وەردەگرێت.
- نەورۆز و توندڕەوی سەلەفیەت
- ئەدیب و گزیری پۆلیس کێشەی ئەدەب وسیاسەت لە وڵاتە سۆشیالیستەکـان ... وەرگێران.
- خوێندنەوەیەك لە کتێبی ئەو (حەسەن بەننا) یەی کە کەس نایناسێت.
- ئافرەت لە نێوان سەرەڕۆیی فێمینیزم و توندڕەوی ئاینیدا.
- ئافرەتی کورد لەژێر هەژموونی گوتاری فیمینیزمی دا
- ئیسلامی سیاسی و فیگەرەکانی لە کوردستان و ئیسلامستان
- کوردستان لە پەنجەرەی غوربەتەوە
- دواهەمین داوای شەیتان...کۆمەڵە چیرۆک

چەند کتێبێکیشی لە ژێر چاپ وبڵاوکردنەوە:

- باوکانی سەلەفیەت دەروازەیەك بۆ سەلەفیناسی
- ئیبن تەیمیەدامەزرێنەری سەلەفیەتی عروبەت
- ئافرەت و سەلەفیەت

The Last Request Of The Satan

Short Stories

Written by : Mohamad Hariri

لە پێشەکی کتێبەکەوە :

بابەتی چیرۆکەکانی هەریری , هەمەرەنگ و هەنوکەیین , کارەکتەرەکانیان گیرۆدەی گۆڕینی شوێن و کلتور و زەمەنن , ئایین و رەخنەی مینتالیتی زاڵی ئاینیدارەکانی ئەم سەردەمەمان فەزایەکی گەورەی لە چیرۆکەکانیدا داگیرکردووە , وردی و زرنگەییەکی زۆر لە هەڵبژاردنی بابەتەکاندا بەدی ئەکرێت , لە هەموو ئەمانەش گرنگتر شێوازی موعالەجەکردنی ئەدەبیانەی ئەو بابەتانەیە , کە کاک محەمەد هەریری زۆر وریایانە و لێهاتوانە توانیویەتی مامەڵەیان لەگەڵ بکات . لە ڕووی زەمەنییەوە چیرۆکەکان لە کیمیاییبارانکردنی هەڵەبجە 16-3-1988ەوە دەستپێئەکەن , هەندێکیان زۆر هەنوکەیین و بە دەردی ئەڵێن "هەڵمی لێ هەڵدەستێت", هەندێک لە چیرۆکەکان ئایندەیین , تەنانەت چیرۆکێکیان لە رۆژی قیامەتدا ڕوودەدات .

زمانی نوسین و چیرۆکەکان تا بڵێی شیرین و سازگارن , بە تایبەتی کە بە شێوازی ئاخاوتنی هەولێریانە نوسراون , ئیمە پێشتر ئەم ئەزمونەمان لە چیرۆک و ڕۆمانەکانی م.شێرزاد حسن-ەوە بینیوە و چەند چیرۆکنوسێکی دیکەش دوبارەیان کردوەتەوە , هەریری-یش بە ئاوایەکی زۆر شیرین و تایبەت بەو شێوازە چیرۆکەکانی نوسیون .

یاسین ئافتاو

First Electronic Edition 2017